

ITALIJA JE NAPOVEDALA AVSTRIJI VOJNO.

NAPOVED VOJNE NI PRIŠLA NEPRIČAKOVANO.

NEMCIJA BO STALA AVSTRIJI OB STRANI.

AVSTRIJA IN NEMCIJA STA BILI OBVEŠČENI, DA SE BODO PRIČELE SOVRAŽNOSTI ŠE DANES. — NASPROTUJOČE SI ARMADE STOJE DRUGA OD DRUGE NA KRATKO RAZDALJO, Vendar pa se ne ve, kje se bo vršil prvi spopad.

NAPOVED VOJNE.

OFICIJELNO BESEDILO, KATERO JE PREDLOŽIL AVSTRIJSKEMU ZUNANJEMU MINISTRU ITALIJANSKI POSLANIK NA DUNAJU, DUCA D'AVARNA.

Rim, Italija, 23. maja. — Italija je danes popoldne napovedala Avstriji vojno. Italijanskemu poslaniku na Dunaju se je naročilo, naj izroči avstrijskemu ministru predsedniku napoved vojne ter nato takoj odpotuje.

Prebivalstvo je še vedno zelo navdušeno ter je bilo zapaziti entuziazem, ko se je zaznalo, da se je vlada končno vendar odločila za vojno. Vse stranke, med njimi tudi reformirani socialisti, podpirajo sedaj kabinet.

Dasiravno se je izdalo večer mobilizacijsko povelje, vsled katerega bo v enem mesecu 3.000.000 pod orožjem, je vendar znano, da ima Italija sedaj pod orožjem 760.000 mož licijskih čet. Ko je izbruhnila splošna evropska vojna, je obstajala italijanska armada iz 300.000 mož. Tekom meseca pa se jo je okrepilo, da šteje sedaj 760.000 mož.

Mobilizacijsko povelje za vse vojske, rojene od 1875—1895, je bilo danes popoldne objavljeno v vseh italijanskih mestih. Vojno ministrstvo je objavilo, da sprejema v vojske tudi prostovoljce. Dobrodošli so tudi Italijani iz "neodrešenih" provinc.

Železnice pod vojaško kontrolo.
Vojaške oblasti so vzele v lastno upravo vse železniško omrežje ter so rekvirirale po celi državi vozove, avtomobile in konje.

Avstrijski poslanik, baron Macchio, se je oglasil danes v zunanjem ministrstvu, da se poslovi od zunanjega ministra Sonnina. Pričakuje se, da bo še danes zvečer odpotoval. Macchio se je tudi posvetoval z avstrijskim poslanikom pri Vatikanu ter sta se najbrž dogovorila, da skupno odpotujeta.

Ojčilo se je čete, ki stražijo nemško in avstrijsko poslanstvo.

Napoved vojne.

Dunaj, Avstrija, 23. maja. — Italijanski poslanik na avstrijskem dvoru, knez Avarna, je izročil danes popoldne baronu Burianu, avstrijskemu ministru za zunanje zadeve, sledečo vojno napoved:

Dunaj, 23. maja.

Njegovo Velikanstvo kralj izjavlja, da se nahaja od jutri naprej v stanju vojne z Avstro-Ogrsko. Podpisani ima čast, vaši ekscelenci, ministru za zunanje zadeve, istočasno sporočiti, da so isti dan odhodni listi na razpolago avstrijskemu poslaniku v Rimu ter vas prosim, da mu prijazno izročite svoje odhodne listine.

Avarna.

Knez Buelow odpoklican.

London, Anglija, 23. maja. — V uradni brzojavki iz Berlina, ki je dospela semkaj preko Amsterdama, se glasi, da je nemška vlada naročila nemškemu poslaniku v Rimu, Buelowu, naj skupno z avstrijskim odpotuje iz Rima. To pa za to, ker je Italija napovedala Avstriji vojno ter s tem tudi brez vzroka pretrgala zvezo z Nemčijo.

Nobenih vojnih poročevalcev.

Rim, Italija, 23. maja. — Šef generalštaba, general Cadorna, je

objavil, da se ne bo nobenim vojnim poročevalcem dovolilo spremljati italijansko armado. Najbrž bo tudi prišlo v javnost le malo poročil glede operacij.

Danes je izdala vlada dekret, s katerim se konfiscira vse avstrijske in nemške ladije v avstrijskih pristaniščih.

Italijanska armada bo stala pod direktnim poveljstvom generala Canave, ki je vodil operacije v Tripolitani. Možno je pa tudi, da bo prevzel vrhovno poveljstvo načelnik generalnega štaba, general Cadorna. Oba častnika sta na glasu kot dobra vojaka-strokovnjaka.

Eksekucije Italijanov.

Videm, Italija, 23. maja. — V neki brzojavki iz Pulje se glasi, da je bilo ustreljenih veliko italijanskih delavcev v Pulji ob priključitvi. Preživeli se je prevedlo v ječe na Češkem.

Iz Trsta se poroča, da je neka neznana oseba v pretekli noči obesila na zvorniku sv. Justa veliko italijansko zastavo. Danes zjutraj so bili avstrijski orožniki več ur na delu, da so odstranili to zastavo.

Avstrijski srd na Italijane.

Amsterdam, Holandsko, 23. maja. — "Frankfurter Zeitung" je objavila danes sledečo brzojavko z Dunaja: "Ne da se popisati srd in gnev, ki se je polastil vseh slojev prebivalstva vsled zavratnega in sramotnega čina Italije. Ne sovrabi se niti Srbije, niti Rusije, kljub dolgotrajni in dragi vojni. Italijo, ali boljše rečeno, italijanske politike, ki varajo miroljubno italijansko ljudstvo, pa se sovrabi s tako globokim srdom, da bo postala ta vojna nekaj strašnega."

Vlada terorja.

Rim, Italija, 23. maja. — Iz Verone se poroča, da je neki Mario Weber iz Trsta stopil v pričetku vojne v francosko armado. Padel je v nemško ujetništvo in pri tem se je izvedelo, da je avstrijski podanik. Nemške oblasti so ga izročile avstrijskim in večer je bil v Linzu obešen kot izdajalec.

Intervencija Rumunske in Bulgarske?

Rim, Italija, 23. maja. — Domneva se, da se bo sedaj Rumunska v dveh ali treh dneh odločila za vojno. V Bukarešti so se sicer bali, da bo Bulgarska napadla Rumunsko v slučaju, da napove slednja Avstriji vojno, vendar pa se je te bojazni razpršilo vsled vesti iz Sofije, da ne bo Bulgarska storila kaj takega.

Mejni spopadi.

Rim, Italija, 23. maja. — Neka avstrijska patrula, ki je skušala priti preko prelaza med Ponte di Legno in Pejo, se je spoprijela pri Fortellini di Montozzo z italijanskimi planinci. Ker so bili Italijani v premoči, se je avstrijska patrula umaknila nazaj na avstrijsko ozemlje.

Del avstrijske Tirolske, kjer se je završil ta prvi spopad, je močno utrjen s številnimi forti. V Tridentu je velika avstrijska ar-

mada, ki je pripravljena na vse eventualnosti.

V splošnem se pa domneva, da ne bo prišlo v tem delu do večjih spopadov. Mogoče je pa tudi, da bodo skušali prodreti Avstriji na tem mestu v Gornjo Italijo, proti Milanu in drugim mestom.

Glavne boje se pričakujejo na Furlanskem in istočni meji, kjer je teren najbolj prikladen za invazijo.

Avstrije utrjujejo vse mejne točke z mrzlično naglico. V zrak se je pognalo neki most pri Roveretu, severno od Lago di Garda.

Veliko poslopij v mestu samem se je porušilo do tal, ker so oviirala artilerijski ogenj preko jezera. Veliko znanih Italijanov v Roveretu in Riva se je prevedlo v koncentracijska taborišča, kjer se jih drži kot talce.

Švice je spročila italijanski vladi, da je pripravljena zastopati italijanske interese v Berlinu. Na Dunaju bo zastopala Italijo Španska.

Ameriški interesi pri vojni.

Washington, D. C., 23. maja. — Do polnoči ni prišlo še nobenega oficijelnega obvestila, da je napovedala Italija Avstriji vojno. Napoved Italije ni vzbudil nobenega presenečenja pri vladi. Glede možnega upliva izpremenjene situacije na Združene države se je veliko razmišljalo v vladnih krogih. Na vsak način pa bo imela vojna velik upliv na izvoz in uvoz v Združene države. Italija je že dosedaj dobivala iz Združenih držav veliko municije in provijanta ter se bo sedaj izvoz še povečal.

Italijani v Ameriki navdušeni za vojno.
V italijanskem delu New Yorka je opaziti velike priprave in živahno vrvenje. Kamor se je prišlo večer, povsod je bilo slišati, da je treba hiteti deželi na pomoč ter se boriti proti "sovržniku". V italijanskem konzulatu niso večer še ničesar vedeli o napovedi vojne ter o mobilizacijskem povelju, a se vsako uro pričakuje tozadevne vesti. Neki uplivni Italijani je izjavil, da je samo v okrožju mesta New York 200.000 vojaščin obveznih Italijanov.

Statistika nezgod.

Tekom meseca aprila se je ponesrečilo v New Yorku 1516 ljudi, med temi 40 smrtno.

Konferenca socialistov.

Pariz, Francija, 23. maja. — "Temps" je dobil iz Berna poročilo, da se ne bo vršila letos v Bernu, Švice, konferenca socialistov neutralnih držav. Konferenca bi se imela začeti že 30. maja. Glavni vzrok je baje ta, ker se je priglasilo premalo delegatov.

Washington je posvaril Kitajsko.

Tokio, Japonska, 23. maja. — V poročilih iz Pekina se glasi, da so Združene države svarile Kitajsko, naj ne podpisuje pogodb z Japonsko, ker bi bili vsled sprejema japonskih zahtev ogroženi ameriški interesi na Kitajskem.

156 mrtvih vsled kolizije.

London, Anglija, 23. maja. — Glasom uradne cenitve je bilo pri železniški nesreči pri Carlisle ubitih 156 oseb. Le 69 mrtvih se je moglo identificirati, dočim so ostala trupla popolnoma sežgana. V celem se je ponesrečilo kakih 300 oseb.

POZOR!

Cenjenim odjemalcem naznanjamo, da nam je naloga importiranih KOS popolnoma poila.

Slovenic Publishing Co.

Z zapadnih bojišč.

Nemci naskakujejo.

Nemška poročila pravijo, da se vršijo boji pri Givenchy ugodno za Nemce. — Bitka pri Festubert.

PRI LORETTE.

Francozi poročajo o napredovanju Angležev. — Pri Lorette in Neuville so bili Francozi uspešni.

Berlin, Nemčija, 23. maja. — V danes objavljenem oficijelnem poročilu se glasi, da so vprizorili Nemci pri Givenchy naskok in da je prišlo pri tem do ročnega boja. V naskoku so bili Nemci uspešni. Južno od Neuville so pridobili Nemci na ozemlju.

Pariz, Francija, 23. maja. — V današnjem popoldanskem oficijelnem poročilu se glasi, da so vprizorili Nemci z močnimi oddelki naskok proti utrjenim postojankam Francozov v Argonih. Naskok se je pa odbilo in Nemci so imeli velike izgube. Nemci so mislili, da so našli v francoskih črtah slabo točko, a se jih je sprejelo s strojnimi puškami. Kljub temu pa so šli naprej, a se jih je končno prisililo, da so se umaknili.

V poročilu se glasi, da je neuspeh Nemcev popoln. V večernem poročilu se glasi, da se nadaljuje z boji severno od Arras. Angleži so napredovali istočno od Festubert. Severoistočno od kapele Notre Dame de Lorette so napredovali Francozi za več sto metrov. Severno od Neuville — St. Vaast so zavzeli celo vrsto nemških zakopov in v vasi sami večjo skupino hiš.

Nemški letalci d Parizom.

Pariz, Francija, 23. maja. — Neki nemški aeroplan je letel večer zvečer nad Parizom ter vrigel večje število bomb, ki so padle na tla ob Quai d'Orsay. Več oseb je bilo ranjenih, ubit pa ni bil nihče.

Napadi na Kitchenerja.
London, Anglija, 23. maja. — Prvi lord admiralitete, Churchill, je sprejel večer več načelnikov posameznih departmentov admiralitete z namenom, da se poslovi od njih. Sedaj se smatra za močnejše, da ne bo ostal Churchill v novem koalicijskem kabinetu.

"News of the World" pravi danes, da ima definitivne informacije, da bo postal Churchill kolonijalni minister. Kitchener bo ostal vojni minister, vendar pa se mu bo pridružila enega civilista, najbrž Bonar Law.

Nova iznajdba.
Berlin, Nemčija, 23. maja. — Neki mehanik je iznašel pisalni stroj, ki je v prvi vrsti namenjen onim, kateri so v vojni izgubili roko. Stroj, na katerega se zamore pisati samo z eno roko, je vseskozi zelo praktična iznajdba.

Villa in Carranza.

Carranza upa, da bo zveza med Vera Cruzom in Monterey kmalo odprta. — Boji pri Silao.

Washington, D. C., 23. maja. — Carranzova agentura je izdala danes buletin, iz katerega je razvidno, da so Carranzove čete premagale pri Monterey Villovo armado. General Villa je izgubil kakih 2000 mož. K tem se seveda prištevajo mrtvi, ranjeni in vjeti.

Ta buletin je v velikem nasprotju z izjavo, ki jo je podala večer Villova agentura. To poročilo pravi, da so Villove čete premagale Obregonovo armado pri Celay in jo pognali nazaj proti Mexico City.

Neka brzojavka, ki je dospela sem iz Vera Cruz, se glasi: Carranzovi vojaki so zaplenili 14 Villovih tovornih vlačkov; v Paredonu so vjeli Villovega generala Carrero Torresca.

Konstitucionalisti so zavzeli v torek mesto Durango. Carranza zatrjuje, da se bo že v teku enega tedna vršil reden promet med Monterey in Vera Cruzom.

El Paso, Tex., 23. maja. — Iz Villovega glavnega stana poročajo, da se pri Silao še vedno vrši vroča bitka med Villovo armado in med Carranzovimi četami pod poveljstvom generala Obregona. Slavna "Los Dorados" brigada je zaplenila deset topov.

Diaz Lombardo, Vilov zunanj minister je izjavil, da so vse vesti o porazu Carranzovih čet pri Celayi resnične. Villa bo v najkrajšem času izdal proklamacijo, v kateri bo proglasil popolnoma amnestijo za vse Carranzove pristaje ki se mu hočejo udati. Villa je baje obljubil amnestijo tudi vsem političnim zločincem.

Zaporno povelje za senatorja.

Proti zveznemu senatorju Chas. E. Townsend iz Jackson, Mich., je bilo izdano v Battle Creek zaporno povelje, ker je tam s svojim avtomobilom povozil nekega dečka.

Nižje cene za denarje v staro domovino.
Pošljamo denar na Kranjske, tatarsko, Primorsko, Korosko, Tirolsko, Celko, Hrvaško in Ogrsko tako zanesljivo kakor pred vojno. Iz poslovanja zadnjih trel osecev smo se da dobrega pričrili, da pride denar tudi se laj sigurno v roke naslovnikom. Vojakom se ne more sedaj de ar pošljati, ker se nikdar za go ovo ne ve kje se nahajajo, i am skoraj vsako pošiljatev sa vojske a. kr. pošni urad vrne. Denar nam pošljite po "De nestie Postal Money Order" ter priložite natančni Val naslov n one osebo, kateri se ima isple sti.

Novi denar na Kranjske, tatarsko, Primorsko, Korosko, Tirolsko, Celko, Hrvaško in Ogrsko.

Novi denar na Kranjske, tatarsko, Primorsko, Korosko, Tirolsko, Celko, Hrvaško in Ogrsko.

Novi denar na Kranjske, tatarsko, Primorsko, Korosko, Tirolsko, Celko, Hrvaško in Ogrsko.

K	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
5.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
10.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
15.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
20.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
25.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
30.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
35.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
40.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
45.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
50.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
55.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
60.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
65.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
70.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
75.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
80.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
85.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
90.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
95.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10
100.000	1.75	2.60	3.40	4.25	5.05	5.90	6.70	7.55	8.35	9.10

Ker so cene sedaj zelo spremenljive, naj pošljete vsako leto enkrat novo pošiljko. TVERKA FRANK BANK, 100 Broadway, N. Y. C., U. S. A.

RUSKI USPEHI NA ZAPADNEM BOJIŠČU.

ČETE GENERALA MACKENSENA SE UMKAJO.

VRUČI BOJI PRI DUBICI. — RUSI KONCENTRIRAJO MOČNO ARMADO V OKOLICI VARŠAVE, IVANGORODA IN LUBLINA.

NEKA BRZOJAVKA IZ BUKAREŠTA NAZNANJA, DA SE JE ZAČELO UMIKATI AVSTRIJSKO KRILLO V BUKOVINI. — KURDI SO ŽE ZOPET NA DELU, SEDAJ OBLEGAJO ARMENSKO MESTO VAN. — ZAVEZNIŠKI ZRAKOPLOVCI NAD SMIRNO. — VELIK USPEH ANGLEŠKEGA PODMORSKEGA ČOLNA.

Položaj na vzhodnem bojišču.
Berlin, Nemčija, 23. maja. — Veliki nemški generalni štab naznanja: V okolici Shawli smo napadli severno krilo ruske armade in ga popolnoma potokli. Vjeli smo 1600 mož in zaplenili sedem strojnih pušk. Soražnik nas je ponoči dvakrat napadel, toda mi smo uspešno odbili oba njegova napada. Pri Dubici smo pognali Ruse za nekaj milj nazaj.

Na jugovzhodnem bojišču se ni ničesar posebnega pripetilo. **Uspehi pri Kielce.**
Dunaj, Avstrija, 23. maja. — Izjava, ki jo je podalo danes avstrijsko vojno ministrstvo, se glasi: — Položaj je v splošnem neizpremenjen.

Vzhodno od Jaroslava in ob gorjenjem teku reke Vise smo odbili vse sovražniške napade. Sovražnik se je moral z velikimi izgubami umakniti. Pri Bojanu so hoteli Rusi prekorčiti reko Pruth, toda poskus se jim je popolnoma izjalovil.

V Karpatih smo vjeli 1800 mož. **Ruske ofenzivne operacije.**
Berlin, Nemčija, 23. maja. — Nekemu dunajskemu listu je sporočil dopisnik, da koncentrirajo Rusi pri Varšavi, Ivangorodu in Lublinu močno svojo armado in nameravajo skorajgotovo začeti z novim ofenzivnim protiranjem.

Nemške in avstrijske čete so dobile potrebna ojačenja in so sedaj tako močne, da se popolnoma postavijo sovražniku v bran. Pri Zemigrodu se je vnela vroča bitka, v kateri smo bili mi zmagovalci in smo pognali sovražnika v beg.

Rusko poročilo.
Petrograd, Rusija, 23. maja. — Vojaški strokovnjaki so prepričani, da je moč avstrijske in nemške armade v Karpatih enkrat za vse lep izčrpana. Rusi bodo v najkrajšem času poskušali izpremeniti svojo bojno črto severno od Przemysla. V ono smer bosta poslana dva armadna zbora, ki bosta imela nalogo okrepiti centrum ruske armade. V ozemlju, ki leži med reko San in Vislo, je koncentrirana močna ruska armada. Rusi so v tem ozemlju zadnji čas prav dobro napredovali, kljub temu so pa še vedno oddaljeni 30 milj od galicijskih železnic. Kakorhitro si po lastne nekaj galicijskih železniških prog, je usoda avstrijske in nemške armade zapečatena.

Zavezniki in Turki.
Pariz, Francija, 23. maja. — Danes je bilo izdano oficijelno poročilo o bojih pred Dardanelami. Poročilo se glasi: Pod poveljstvom Limana paše (nemškega generala Limana von Sanders) so Turki v bližini Kata Tepe z vso silo navalili na angleške postojanke. Vnela se je silno vroča bitka, po kateri so se morali Turki z velikimi izgubami umakniti.

Skoraj isti čas so si priborili zavezniki tudi na morju lep uspeh. Neki angleški podmorski čoln je potopil dve turški torpedovki in neko transportno ladjo. Na polotoku so se zavezniki pomaknili nekoliko proti severu, kljub temu da so bili Turki močno utrdili vse svoje postojanke in dobili nova ojačenja.

Ruski uspehi.
Petrograd, Rusija, 23. maja. — Rusi so po dolgotrajnem prizadevanju pognali nazaj armado generala Mackensena; sedaj se nahaja ta armada trideset milj severno od Przemysla.

Bolezen kralja Konstantina.
Atene, Grško, 23. maja. — Zdravniki so dognali, da ima grški kralj Konstantin vnetje prsne mrene. Večrj ga je tresla izvanredno huda mrzlica.

Profesor Kraus.
Pariz,

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
"pol leta" \$3.00
"pol leta za mesto New York" 4.00
"pol leta za mesto New York" 2.00
Evropsko za leto 2.50
"pol leta" 2.50
"četrtletno" 1.70**"GLAS NARODA"** izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
prišteje.Denar naj se blagovito pošilja po
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prikaže
bivališče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**
22 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Italija in Avstrija. Zakaj toliko krčanja, da se je pogazilo
svete zavezniške pogodbe, da se
je izvršilo najhujše krivdno
stvar, kar ga je kdaj videlo
solnce?Italija je bila zaveznica Avstri-
je in Nemčije skozi desetletja in
ta zavezništvo je sedaj padla tova-
rišicema v hrbet ter se pridružila
zaveznikom, sovražnikom Avstri-
je in Nemčije. To je efičalstvo,
iskrjstvo, izdajstvo.Tako kriče nemški listi in z
nemškega in avstrijskega stališča
imajo prav. Nimajo pa prav s
splošnega, še manj pa s slovan-
skega stališča.Čemu to razburjenje? Ali ni
vsakdo vedel že pred vojno, kam
se nagibajo simpatije italijanske-
ga naroda? Ali ni bilo splošno
znano, da je italijanska iredenta
omčen politični faktor, s katerim
je treba računati že vnaprej? Ali
ni bilo vsakemu, tudi površnemu
poznavalcu razmer znano, da bo
Italija prejšnje reklamirala za
se takozvane "neodrešene" pro-
vince, Trst, Gorislo, Istro, Dal-
macijo in bogve kaj še vse?Avstrijske pritožbe in vzdih-
vanja so naravnost smešna in o iz-
dajstvu sploh ni govora. Italija ni
nikdar skrivala svojih teženj in
avstrijski diplomatje bi morali to
vedeti in so po tem ravnali.Da je prišlo tako daleč, je Av-
strija sama kriva. Kdo je impor-
tirjal v primorske pokrajine ita-
ljanske podaneke? Kdo jim je da-
jal potuho, da so se razbahali v
Trstu in povsod? Kdo je bil kriv,
da so sedeli v tržaškem mestnem
zastopstvu, ki niso bili niti
avstrijski podaniki, temveč regni-
coli in največji iredentisti, ne le
v globini svojih src, temveč jav-
no in odkrito?Kdo je kriv, da je bilo v Trstu
samem kakih 40.000 italijanskih
podanikov, da je bil Stabilimento
Technico v rokah Italijanov, da
so bili celo v cesarskem arzenalu
v Pulju zaposleni italijanski in-
ženerji in morda celo častniki ita-
lijanske armade?Kdo je bil kriv, da je moral
slovenski delavec drugam za kru-
hom, dočim se je ščeperil na do-
mačih tleh Italijan iz kraljevstva?Kdo je odobril v Trstu volilni
sistem, vsled katerega je sloven-
sko zastopstvo v občinskem svetu
naravnost smešno in brez moči?Komu je stala policija na stra-
ni, ko so mirni slovenski delavci
priredili po Trstu obhod in jih je
napadla iredentistična fakinaža?Kdo je gradil italijanske šole
ter snoval italijansko vseučilišče,
dočim se je Slovenecem rogalo, ko
so prišli s tozadevnimi željami?Bila je avstrijska vlada, ki je
redila gada na prsih ter imela za
udano slovensko prebivalstvo na
ustnih le prezirljiv smeh.Bila je avstrijska vlada, ki je
trpela iredentistično propagando,
in sicer iz strahu pred Italijo inz ozirom na pogodbo, katero je
vrgla sedaj Italija v koš.Bila je avstrijska vlada, ki je
bila še v zadnjem trenutku pri-
pravljena prodati svoje zveste po-
danike, kojih kri je že trčel
leta tekla za Avstrijo in Habs-
buržane.Italiji ne more nihče zameriti,
da se je odločila tako. Čakala je
ugodnega trenutka, da udari in
uresniči svoje narodne aspiracije.
Zameriti pa se mora avstrijski
vladi, ki je dejanski kriva, da je
prišlo tako.Pošast panslavizma jo je stra-
šila in udinjala se je Prusiji, stre-
meči za svetovnim gospodstvom.
V narodih svojega cesarstva pa ni
videla narodov, temveč le materij-
al, s katerim bo moglo doseči
cilje Velike Nemčije. Vojna proti
Srbiji in Rusiji ni bila defenzivna
kot bi bila proti Italiji, temveč
ofenzivna, vzprijorjena z namer-
no, da se stre Slovanstvo ter nu-
vzame vsako besedo v zboru na-
rodov.Seme, katero je sejala Avstri-
ja, je sedaj vsiklo in preko slo-
venskih zemelj bo šla vihra vojne,
povzročene vsled pretežiranja
Italijanstva in zastopavanja slo-
vanskega življa v Avstriji.Budi morje Adrijansko,
Bilo nekdanj si slovensko!**Pismo iz starega kraja.**Slovenka F. R. v Brooklynu je
poslala neki svoji prijateljici v
Sežano več števil Glas Naroda,
ki so vsled kratkovidnosti av-
strijskega cenzorja prišle na svoj
cilj.Sedaj je pa dobila Miss F. R.
iz starega kraja odgovor, ki se
glasi:Sežana dne 22. aprila 1915.
Draga Fany!Najprej te najpriskrneje po-
zdravljam in se ti zahvaljujem za
voščilo. Zdi se mi, da par mojih
pisem nisi dobila. Vsa pisma mo-
ramo odprta oddajati in če dobi-
jo v njih kaj posebnega, morajo
v koš. Najbrže tudi marsikatero
moje pismo dobi prostor v košu.Odkar se je začela ta žaloigra,
smo izgubili iz naše vasi že 3 mla-
denčice. Padla sta Rešetinov Fran-
ce, Peljanov Tone, za tretjega pa
ne vem, kako se imenuje. Jagrov
Janez je že vdrgel ranjen. Od
novega leta je pri nas vsak me-
sece nabor. Potrdijo vse, kar je
količak sposobno. Sedaj so notri
vsi od 19. do 42. leta. Vendar še
vse to ni dovolj. Meseca maja bo-
do morali iti na nabor vsi oni, ki
so rojeni leta 1897 ter možje do
50. leta. Vse to bomo še doživeli,
ne vem pa, kaj bo potem. Ostale
bomo same ženske in otroci. Daj
Bog že enkrat mir!Če bi prišla sem, stavim, da bi
ne poznala več Sežane. Draginja
je strašna. Za velikonočne praz-
nike je bila v Trstu moka po dve
kroni 40 dinarjev; bila je vse dru-
ge barve prej kakor bela. V pe-
karijah, gostilnah in hotelih pro-
dajajo samo črn kruh. Kruh je
tak, da bi prejšnje čase hlapee že
prvi dan zapustil gospodarja, če
bi mu takega dal. Riž je za šest-
deset krajčevjev kilogram, olje
po goldinarju liter, fižol po 54
krajčevjev liter itd. Ženske dobi-
jo sicer nekoliko podpore, pa jo
lahko porabijo. In pomisli, ta
draginja še vedno narašča. Kdaj
bo konec vojne? Kdaj bo zavl-
dal mir? Edino to vprašanje blodi
vsem po glavi! Dela imamo več
kot preveč. Zapovedano je, da
moramo vse obdelati. Radovedna
sem, kje se bo delavce vzelo.Kako je pa kaj v Ameriki? Tu-
kaj govorijo, da je tudi tam slo-
vo. Za Božič mi je pisal Ukmari-
jev Jože z bojišča, toda revež je
prej zatisnil oči, predno je do-
spelo pismo v moje roke. Danes
in večeraj je bila v Trstu velika
ustaja. Ker ženske že tri dni niso
dobile kruha, so vdrle v trgovine
in prodajalne. Veliko je ranjenih,
veliko so jih aretirali. Živeča se
ponekod niži za denar ne dobi. V
celi Sežani se ne more kupiti niti
za zlat denar ene kile bele moke.Prosim, oprosti tej slabi pisavi
in odpisli, če dobiš to pismo. Ze-
la bi ti tudi, da bi se uresničile
želje gospoda Blatnika. Ti ne veš,
kako sem bila presenečena. Se-
daj smo vsi kakor oživljeni in trd-
no zaupamo v bodočnost. Kaj ta-
kega v resnici nismo pričakovali.

Zalibog, tukaj vlada tema.

Ura je pozna in že ne morem
nadaljevati. Srečen pozdrav!

Tvoja prijateljica E.

Za vsebino oglasov ni odgovor-
no ne uredništvo ne pravitelj.**Tekom leta.**

Povest. — Spisal Josip Stariha.

(Nadaljevanje.)

Tedaj se je hipoma Francelj u-

stavil:
"Minka, blazna misel je šinila
v moje močagne."

Minka se je ustrašila.

"Glej, neki glas mi je hipoma
zazvenel na ušesa, da je to zadnji
sveti večer, ki ga obhajam. Ne sa-
mo doma s starši in s teboj, sploh
zadnji sveti večer mojega življe-
nja.""Odkod naenkrat takšne misli,
Francelj? Kje naj bi bil vzrok iz-
vira?"
"Ne vem, Minka, toda tako
čudno mi je pri sreč, tako mrtva-
ško hladno, kakor bi počival v
grobu.""In to sedaj pri tako krasnem
večeru, polnem zaupanja in lepo
bodočnosti in novo življenje!...
Tvoji živi so razburjeni vsled
napornega dela izza zadnjih me-
secev, Francelj, in sedaj je hipoma
prišla reakcija. Prav bi bilo, da
si ostal doma in šel počivat."Francelj se je nasmehnil.
"Naj bo kakor hoče, Minka.
Tega svetega večera ne izpustim
polnočnice, preveč sem se veselil
nanjo. Naj pride karkoli hoče...
toda ta misel, ta misel ni prišla
samo ob sebi... prišla je navzdol
od zvezde, od prijatelja, ki je od-
šel tja gori pred menoj... Minka,
spomni se ob svojem času, kar
sem ti nočjo zaupal."Minka se je tesneje oklenila
brata in stopala z njim dalje. Ko
sta stopila v cerkev, so zabučale
orgle in so zapeli zvoni ob vzvi-
šeni zahvalnici. Sreča so se dvig-
nili kvišku. Minka je upognila
koleno, a Francelj je izginila
hipoma iz duše vsa bridkost in
trpkost in z njo nesrečna misel,
ki ga je malo prej tako potlačila.**III.**Kako hite dnevi počitniški, no-
bena voda ne tako hitro, samo se
z vetrom bi jih primerjal, ki se
lovi po gozdu od drevesa do dre-
vesa in izigine naenkrat za daljno
goro. Predno se človek zave, že je
od dan in ob teden. Tudi Fran-
celj in Minka sta se nemalo za-
vzela, ki sta hipoma zaznala, da
je napočil že zadnji večer njiju
božičnih počitnic, večer novega
leta. V teh dneh so si imeli vsi
toliko povedati, po večkrat so bili
prečetrkali že razne dogodke, ne-
šetokrat se že zaglabili v sanje
o lepi bodočnosti, a vendar se je
nočjo vsem zdelo, da so še marsi-
kaj pozabili, marsikaj lepega, da
morda celo najpotrebnejše in naj-
važnejše. Obiskali so bili vse so-
rodnike in znance v teh dneh, celo
druge ljudi, ki jim niso bili toliko
pri sreč. Zlasti Francelj je bil čez
dan pomolel doma in šestkrat
ga je pri njegovih posetih in po-
hodih spremljal oče, ki je bil sil-
no ponosen na svojega silno čvr-
stega in krepkega sina vojaka."Pravega korenjaka si vzgojil,
Bukovec", so rekli drugi očetje.
"Kmalu ti bo pomagal."In Bukovec je ob takšnih besed-
dah vedno dvignil iz nekoliko
vpognjeno glavo in iz očesa mu je
sijala sreča in zadovoljstvo."Je že, je že", je odgovarjal,
"do zdaj mu ne morem ničesar
očitati. Z božjo pomočjo že poj-
de, pojde.""In pa še kako pojde, ej, srečo
imaš in pamet, mi je nimamo tak-
šne. Saj sem dejal, da bi bil štu-
diral tudi naš, pa mati ga ni ho-
tela pustiti od sebe, še dandanaš-
nji se ji mora držati krila, sicer
je joj.""Predobro se jim godi doma,
tvojim, sosed", je odgovoril Bu-
kovec. "Premožen si, ničesar jim
ne manjka in tako je težko zapu-
stiti dom in iti v mesto, kjer je
pač treba včasih tudi nekoliko
posttrdati poleg drugih nevšeč-
nosti. Pa brez zamere, sosed.""Kaj bi zameril, Bukovec, pa-
metno govoriš. No, z Bogom,
Francelj, saj nas bo menda tudi
pozneje včasih še pogledal, ko
boš velik gospod, kaj ne? Menda
ti ne bomo premajhni tistikar,
kakor so premajhni vsi vaščani iz
sosednje vasi Tirolecovega Tone-
ta. Dokler je ribal klopi po mest-
nih solah, je vedel za vsak prag
in za vsako roko, ki ni bila pre-
več stisnjena. Oj, prositi je znal,
obljubovati in se laskati, dokler
se niso mošnjički odprli. Ko bi ti,
Francelj, vedel, koliko je dobil,
koliko so mu ljudje izdali, bi se
čudil. Saj od doma ni imel nič-
esar, samo tuji žnji so ga izstudi-
rali. Ko je postal gospod, pravijo,da bo advokat kali, jim je vsem
pokazal fige. Se pogleda nobene-
ga, kvečjemu čaka, da bi se mu
prejšnji dobrotniki odkrivali, ka-
dar pride pogledat domov. To pač
ni lepo, Francelj, takšnemu bi jaz
pljunil k nogam. Z Bogom!"Takšni in enaki pogovori so se
vrstili pri različnih obiskih, sem-
tertja se je pač naletelo na nekaj
nevoščljivosti, a večina je bila to-
liko poštena, da je Bukovec pri-
voščila iz sreča vsa sreča...Nočjo torej, na novega leta več-
er 1914, je sedela mala Bukov-
čeva družina doma, in zopet v de-
lavniči očetovi, kjer se je sedelo
najprijetneje. Različno mizarsko
orodje, ki je stalo v najlepšem re-
du po policah in kotih, ali ki je
viselo na stenah ali od stropa, je
svetočilo o resnem trudu in med-
tedenskem delu, pa je tudi pri-
čalo, da je nedeljski in prazniški
počitek Bukovec v polni meri
zaslužil. Ko se jutri zopet jedva
zasvita nad gorami, bo že zopet
zazpela žaga svojo veselo pesem,
bo pritegnil ostri oblič po raska-
vem lesu in bo nabijalo kladivo,
da se bo ta koncert razlegel na
vse štiri vetrove ter budil zaspan-
ce in klial lenuhe izpod očeje.Kadar nekega delavnega dne ne
boste slišali teh znanih glasov, te-
daj bodite prepričani, da se je
zgodilo nekaj posebnega, tedaj se
prekrižajte in vzdihnite: "Bog
mu daj dobro, Bukovec, večna
luč naj mu svetli!" Zakaj, tedaj
bo hodila smrt po hiši in pred njo
in za njo bo velika žalost. Sredi
nizke sobe bo stal črn oder in na
njem bo ležal Bukovec trd in mi-
ren, utrujen od dolgega dela in
se ne bo več budil.Nekaj čudnega je ležalo tisti
večer v zraku, nekaj težkega in
neumljivega. Le počasi je tekla
beseda, prisiljeni so bili pogovori
od začetka. Bukovec je bil videti
zamišljen, čestokrat se je zakr-
nil vase in umolknil.Na mizi je stala skromna ve-
čerja, nekoliko prašičje pečenke
s krompirjem in hleb maslenega
kruha. Tudi steklenica vina za
slovo, da se poplaknejo težke mi-
sl. Visočja svetiljka od stropa je
le nejasno razsvetljevala veliki
prostor in nje medla luč je pre-
cej pripomogla k otožnemu raz-
položenju. Pa sčasoma so se ven-
dar razpoldili temni oblaki in po-
sijalo je nekoliko solnčnih žarkov
na te obraze, da so se razsvetlili."Govoril sem s Klancarjem, ob
sedmih jutraj bo pripravljen
voz, da vaju potegne do kolodvo-
ra. Prebatala in prebala je pot,
da bi hodila peš, posebno ker
imata vsak nekaj nositi", je o-
pomnil Bukovec."Ni bilo potrebno, oče, teli par
ur bi bila tudi lahko prehodila,
kaj ne, Minka?" pravi Francelj.
"Pa vendar je tako. Kar bi pri-
hranila na vozovini, bi si poško-
vala obleko in povrh bi prišla še
malo čedna v mesto", pristavi
mati. "V takšnih okoliščinah ni
na mestu prevelika štedljivost.""Tudi to je res", pripomni
Francelj. "Najbolj me oslabo-
lja, kadar moram biti umazan in
takšen priti med ljudi. Pa včasih
se ne da pomagati, zlasti pri vo-
jakih ne. Prve dni, ko so nas po-
dili po dežju in blatu, da je vse
škropilo in čerjalo od nas, sem
bil silno nesrečen, ko smo takšni
prikorakali v mesto. No, sedaj
sem se nekoliko privadel, pa ven-
dar še vedno pazim, da se kolikor
mogoče hitro prelevim. Moj Bog,
kaj bi šele bilo, ako bi nastala
vojna, ako bi moral biti v eni in
isti obleki kar po cele tedne in
mesece, res, ne morem si misliti,
kako bi prestal.""Vojna?" vpraša Bukovec sko-
ro tiho in kakor bi govoril sam
zase.

(Pride še.)

Raznoterosti.**Bolgarski car zopet sprejet v ka-
toliški Cerkev.**List reških oo. kapucinov "Il
Quarnero" poroča: Od bogoslov-
cev-kapucinov v Sofiji smo pre-
jeli sledečo vest: Na veliko nede-
ljo je prejel sv. obhajilo sam bol-
garski car Ferdinand z veliko po-
božnostjo. Zopet je spravljen s
Cerkvijo. Temu svetemu dejanju
sta prisostvovala dva kapucina.Bolgarski car je bil izobčen iz
Cerkev, ko je njegov sin presto-
pil k pravoslavlju. Sedaj ga je pa-
pež Benedikt XV. zopet sprejel v
krilo sv. Cerkev, tako da je mo-
gel car prejeti sv. zakramente. —
Izpočetka se je o tem dvomilo, pa
tudi slovenski katoliški listi, ki sopriobčili to vest, so prepuštili od-
govornost za to vest zgoraj ime-
novanemu listu. Sedaj potrjuje
tudi vatikanski "Osservatore Ro-
mano", da je bolgarski car Fer-
dinand pravilno prejel velikono-
no sveto obhajilo.**Kobilice v Egiptu in Siriji.**Londonški list "Morning Post"
poroča iz Kaira: V Egiptu kobilice
strašno pustošijo. V nevarno-
sti se nahajajo tudi nasadi bomba-
ža. Iz Sirije se poroča, da so
opustošile kobilice polja med Je-
ruzalemom in El Arisom. Pastirski
narodi beže s Sinajskega polotoka
v Egipt.Iz svetega pisma starega zaka-
na nam je znano, da je Bog poslal
deset šib nad Egiptčane, katerih
osma sta šla k faraonu in mu reka-
la: To pravi Gospod Bog Hebrej-
cev: Kako dolgo se mi nočeš uklo-
niti? Izpusti moje ljudstvo, da mi
daruje! Če se pa udstavljaš in ga
nočeš izpustiti; glej, jaz pošljem
v tvoje pokrajine kobilice, da bo-
do pokrile površino zemlje, da se
je ne bo nič videlo, marveč po-
jedle bodo, kar je ostalo po toči,
poglodale namreč bodo vsa dre-
vesa, ki zelene na polju. In na-
polnile bodo hiše tvoje in tvojih
služabnikov in vseh Egiptčanov...In se je obrnil in šel od faraona.
Gospod pa je rekel Mojzesu:
Stegni svojo roko nad egiptovski
dežel po kobilice, da se vzdigne-
jo nad njo in požro vsa zelišča, ki
so ostala po toči. In, Mojzes je
stegnil palico nad egiptovski de-
žel in Gospod Bog je poslal vroč
veter vsi tisti dan in tisto noč; in
ko se je zdanilo, vzdignil je vroč
veter kobilice. In pokrile so vsa
površino zemlje in vse pokončale.**Hrvatska vprašanja.**
Pred kratkim so se v Zagrebu
posvetovali hrbatski člani skup-
nega državnega zbora o splošnem
položaju. Navzočih je bilo do 20
poslancev. Razpravljali so o zase-
dnosti ogrskega državnega zbora,
ki se je pričel, in sklepali, kak-
šno stališče naj zavzamejo glede
na skupne zadeve. Pred vsem je
šlo za predlog finančnega mini-
strstva o ustanovitvi središča de-
narnih zavodov, ki naj bi poslo-
valo tudi na Hrvaškem in v Sla-
voniji. Izrazili so se pomisleki pro-
ti predlogu in izrazila želja, naj
hrvatska delegacija sporazumno
z banom nastopi zato, da se reši
ta zadeva primerni hrvaški sa-
moupravi v korist Hrvatov. —
Končno se niso sklepali, ker se
hočejo še sporazumeti z banom, ki
se ni udeležil posvetovanja. Gle-
de na nameravano predlogo ogr-
ske vlade o podaljšanju finančne
nagodbe med Hrvatsko in Ogr-
sko, ker poteče sedanja časna
nagodba 30. junija, se je želelo,
naj vprašanja ne reši samo skup-
ni državni zbor, marveč tudi hr-
vatski sabor. Z ozirom na seda-
nje razmere pa ni vrjetno, da se
skliče hrvaški sabor še pred 30.
junijem. Zdaj gre za to, kakšno
stališče naj zavzame hrvaška de-
legacija nasproti tej predlogi v
skupnem državnem zboru. Teme-
lito so se pečali z vprašanjem, a
sklepali niso, ker se hoče prej spo-
razumeti še z banom. Vsekaror se
že zdaj lahko trdi, da ne skličejo
hrvatskega saborja.**Pogovor z belgijskim kraljem.**
"Berliner Tageblatt" poroča.
Dopisnik bernskega lista "Bund"
se je pred kratkim mudil v belgijs-
kem glavnem stanu. Imel je pri-
liko, da je govoril z belgijskim
kraljem.Dopisnik poroča o tem pogo-
voru:
Ozek hodnik vodi do kraljeve
pisarne. Kralj me je sprejel z be-
sedami: "Veseli me da Vas vi-
dim. Prihajate iz dežele, na kate-
ro sem močno navezan in ki jo
zelo ljubim. To je pravi kraj svo-
bode."Kral je želel izvedeti, kaj mi-
slijo v Švici o njegovi deželi. Go-
voril sem o simpatijah šviciške-
ga naroda do Belgijcev. Kralj me
je prekinil:"Vem", je rekel, "in sem Švici
srčno hvaležen. Zelo važno je za-
me stališče neutrlece, ki jih la-
hko zadene ista usoda. Zagotav-
ljam, da sem jaz in moja dežela
najvestneje izpolnjevali zapovedi
neutrality, katere so nam podpi-
sale vselesile. Mi v resnici nismo
mrzili Nemčije. Sprejeli smo nem-
ške trgovce in industrije, bili
smo dobri sosedje. Nemcem do
zadnje ure. Še sedaj ne moremo
zapostaviti, kaj se nam je zgodilo.
Poznam Nemčijo in tudi po mojih
žilah se pretaka nemška kri. Gro-
fica Flanderska, moja mati, je iz
rodovine Hohenzollerjev. Tu vr-
šimo le svojo dolžnost, junak ni-sem. Pojdite v moje strelske jar-
ke, tam boste našli junake."**Nemška konkurenca proti izdel-
kom angleških "Liebig"-tvornic.**V Greifswaldu se je ustanovila
družba z omejenim jamstvom z
glavnim kapitalom 400.000
mark za izdelovanje enakovrednih
izdelkov, kakor so ga izdelovale
angleške tvornice "Liebig". Pred-
stojnik družbe je dr. Eichloff, ki
je iznašel ekstrakt, ki se dela iz
posnetega mleka in ki je enako-
vreden z znanim mesnim ekstrak-
tom "Liebigovih" izdelkov. To
podjetje je zlasti radi tega silne-
ga pomena, ker se Nemčija s tem
reši tujega uvoza, na drugi stran
pa bodo ti domači izdelki mno-
go cenejši, kakor angleški. Vse
priprave so tako daleč uspele, da
se bo pričelo, kakor hitro bude na-
stopilo lepše vreme z zidanjem
tvornice.**Izgube konj v vojni.**
Koliko konj pade v vojni, to je
jako težko dognati, vendar pa se
zamore sklepati približno po iz-
gubah v prejšnji vojni. Zadnje
leto ameriškega državljanske
vojne je imela armada Unije oko-
li 200.000 konj. Od teh jih je pad-
lo dnevno okoli 600. Skupna iz-
guba znaša torej preko 20.000
konj. V burški vojni je izgubila
Anglija nad 15.000 konj in mezo-
gov. "Animal World" piše: Va-
žen faktor za izgube konj so ra-
ne, ki jih povzročajo šrapneli. No-
bena žival ne pogine pač tako na-
glo, kakor ravno konj. Tako in-
ficirani konji izgube mnogo moči in
se jih mora ubiti. Slabo vreme in
neredna hrana povzročata razne
bolezni pri konjih. Ceni se, da ni
preveč, ako se računa, da postane
vsak dan v sedanjih vojni okoli
5000 konj nesposobnih za vojne
namene.**Omejene kupčije s poljskimi pri-
delki.**V Avstriji je potrebno, da se
žetev leta 1915 pridrži brezpo-
jno javnosti. Odredile so se zato
nekatero omejitve, ki se tičejo bo-
doče žetve. Po odredbi, ki je dan-
es temeljem cesarske naredbe
10. oktobra 1914 objavlja v dr-
žavnem zakoniku in v "Wiener
Ztg.", se prepovedo in razveljavijo
kupčije na upanje (nakup bodo-
doče žetve, kakorkoli že izpade),
ki tičejo poljedelske pridelke ka-
kršnekolik vrste izvzamejo in spa-
dajo, če se že v rednih razmerah
takim kupčijam more komaj pri-
poznati gospodarska potreba, se
mora v sedanjem trenutku delati
na to, da se pridelek bodoče žetve
kolikor mogoče pomnoži in se mo-
rajo zato prepovedati spekulacijs-
ke kupčije. Pod prepoved termin-
ske kupčije tako predmeti ne spa-
dajo, ker znači vsako posamezno
kupčijo posebnost vsled sklenje-
nih dogovorov in se ne izvede le
z obračunom, marveč tudi z do-
bavo in s prevzetjem blaga. Take
kupčije postanejo v sedanjih raz-
merah lahko nevarne splošnosti
in se jih moramo izogibati. Take
kupčije držne cene in lahko ovira-
jo današnje visoke cene in ote-
gnejo žito tistemu mestu, ki je
lahko v slučaju sila zahteva sploš-
nosti. Prepovedane spekulacijs-
ke predkupčije nove žetve pospe-
šujejo delovanje vojničnega pro-
metnega zavoda v slučaju, če se
pokaže potreba, da se mu prepu-
sti tudi razdelitev nove žetve. —
Strokovnjaki žitne trgovine in
mlinske industrije so izjavili, da
je časno promet mogoče tudi
brez te kupčije. Za zdaj zadošča,
da se prepovedo trgovskopravne
dobavne postavbe do 1. julija. Ta
odlok

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trost, 383 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljno poslati Mr. John Jager. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoča se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vse istise Pravil Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edwardu Kalisu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravil, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

Izvirno poročilo iz Srbije.

Prijatelj našega lista inženir Dragotin Gustinčič, ki se je pred par meseci mudil v Rimu in se je potem podal v Srbijo, je poslal uredništvu "Glas Naroda" sledeče izvirno poročilo:

(Konec.)

Prešli smo majhen rob in se vspeli na novo teraso, na novo plan. To je prilepko polje. V ozadju sivotemne gore, a v znožju njh domovina kraljevica Marka, prijazen mestec s petindvajset-tisoč prebivalstva, stari zgodovinski Prilep. Momak, ki mi je sedel skoro v naročju, poseže nazaj v voz, pa izvleče iz njega harmoniko na meh.

Da čuje narod — in raztegnil je meh in ubral srbsko junaško pesem, da so letela deca in mlade devojke na cesto.

Ustavili smo pred kafano, t. j. mala gostilnica. Bilo je ob eni popoldne, treba se je bilo odpočiti in se pokopčati za nadaljno, si- cer silno interesantno, ali prav malo prijetno pot.

K nam je prisedel prijazen srbski višji uradnik v tem kraju in razvnel se je bratski razgovor o mestu, o tufusu, ki tudi v tem kraju prav močno razsaja, o mojem begu iz Avstrije itd. Tudi gospodu kapetanu, češkemu veterinarju, se je bil razvezal sedaj jezik in govorili smo prav na široko. Končno je prišla ura odhoda, stopili smo pred kafano in uljudni, iskreni Srb me vpraša:

— Ali ste že videli razvalino gradu Kraljevića Marka? Evo vam je, tamle gori!

Na visoki skali, zapadno od Prilepa, se vidi najdragocenejša relikvija srbske zgodovine v stari Maedoniji. Tu je živel duša srbskega naroda, njegov najvišji vzor, njegovo vse in te kraje naj bi odstopila Srbija sedaj tartarskim Bulgarom pod nemško komando?

Nikoli!

Sedli smo zopet na avtomobil. Kosta ga ogleduje z leve, z desne, spredaj, zadaj, ali kmalo se mi je zdelo, da je pazljivost večja, nego je to dolžnost vestnega šoferja. Ustavi se pri prednjem kolesu, potegne močan nož iz žepa in se hladno skloni, kakor zdravnik, ko mora izvršiti resno operacijo.

— Lanac na kotacih čez izdrži, ali gumu moram da odrežem — pravi sam pri sebi.

Polovico pnevmatike na levem prednjem kolesu smo bili že med potom do tu izgubili, ali sedaj je moral odrežati še drugi pramen. Vozili se bomo toraj po železnih platiščih, pa kdo bi si belil lase radi tega. Važneje je, da veriga na prestavi drži. Kosta je to zadržal sam sebi, ali meni se je zdelo, da ni bil popolnoma uverjen o tem in imel sem prav neprijeten občutek pri sreč, ko sem se po-praviljal na temnem sedežu. Z on-stran Prilepa sem namreč videl,

da moramo čez sedlo med sivimi brbinami in turškim cestam ni-sem več mnogo zaupal.

Nisem zaupal, ali da sem poznal ta del ceste do Kavadar, bi se bil težko odločil zato, da ga prepotujem na tem vozu.

Avtomobil vztrpota, a momak zopet potegne svojo harmoniko. Raztegne meh, pogleda zvijačno postrani, pa zapoje saljivo kosovsko. Na vratih in oknih so se pojavljala blesketala bela lica lepih prilepskih devojč, pa hajdi, kakor na svatbo!

Prilep je za nami in mi lezemo v strašen klanec. Lezemo, dobe-sedno. Preveč je. Skoro ne bomo izpeljali. Kosta vikne in momki lezejo izpod platnene strehe. Jaz sem se spomnil na verigo in pre-stavo in po telesu me je preletelo, kako da bi se bilo razsulo mravljnjice gnezdo po meni. Ali v istem trenutku se je zbudil v meni stra-šen odpor: vraga, da imam tako slabe živce! Videl sem popolnoma hladnega Kosta, ki se je razgo-varjal z veterinarjem, videl po-rogiljive obraze momkov, ki so le-no in neradi ležli z voza, pa me je bilo skoro sram. Premagal sem se ni ostal na videz tudi jaz hladen na svojem sedežu poleg veteri-narja.

Zlezli smo po skoro enourni mučni vožnji na vrh sedla, in jaz sem se oddahnil. Ali kaka preva-ra! Na drugi strani se šele pri-pravlja prava muka in opasnost. Dolina se prav malo odpira. Vi-dim pred sabo globok velik kotel in tja dolj torej moramo. Cesta strma, slaba, dokaj ožja kakor z onstran sedla in speljana nizdol v strašno ostrih serpentinah. Na ne-katerih mestih je imel radius tež-ko šest do osem metrov.

Ali to se ni vsa moja muka. Vsa dolga zvita kača je polna "komo-re". To je srbski tren, ki vozi re-kvirirano seno, slamo in živila iz bitolske okolice v Krivolak na postajo. Same dvokolice, ali ka-kor jih narod tu kratko nazivlje "kolice", izdelane skoro popol-noma iz lesa in vprežene v dva slaba, črna bivola. Na vozu je na-loženo toliko, da bi orjaški Ma-ke-donec skoro lažje sam nosil, nego vizil na tej svoji kolici, ali stori, kar more. Deloma tovari na ma-gareh, mezhkih in malih turških konjčkih, ki so strašno živi in pri-jazni. Taka karavana je kaj sil-jkovita prikazen, ali nam na tej eesti strašna muka. Komoro spre-milajo vojaki tretjega poziva, na katerih ni nič drugega vojaškega, nego zgorelo lice in pa moderna avstrijska brzometka. Preko se-demdeset tisoč takih pušk so za-plenili Srbi Avstrijem v decem-berskem porazu in jim sedaj se-veda prav dobro služijo.

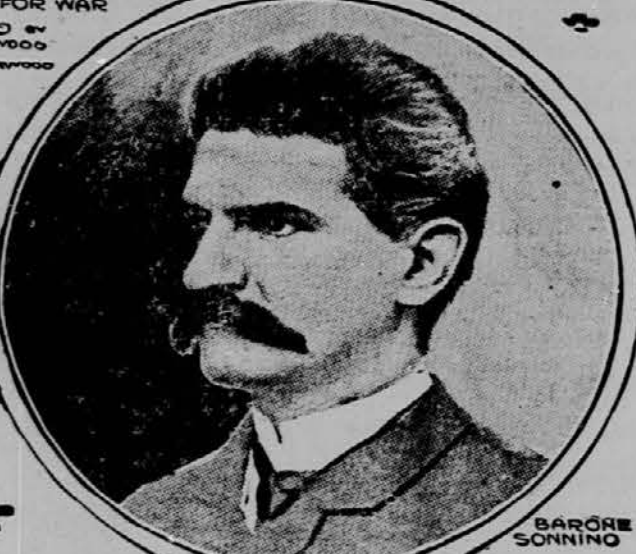
Tako se počasi pomije ta dolga karavana od Bitolja proti Krivo-laku na železniško postajo. Stra-šen je ta pogled. Srbski kmet je dal vse, kar je imel, da reši svojo domovino. Noč in dan je v službi svoje svete vojske, strašno ti je to breme zanj, ali on ne zdiha-je ni ne toži. Po dvanajst do sedem-najst dni ti je na potu s takim vo-zičkom v Krivolak in nazaj, toda ako ga pomiluješ ti priklina, pa

ITALIAN CROWDS IN MILAN SHOUTING FOR WAR

SIGNOR D'ANNUNZIO

BARONE SONNINO

Italijanski pesnik Gabriele d'Annunzio, eden glavnih hujskačev na vojno, italijanski mini-ster za zunanje zadeve, Sonnino ter ljudska množica pred parlamentom v Rimu.

mirno skoro hladno pripomne:

— E, samo da bi skoro in sret-no svršilo!

Kosta upije, momak vihti dolg drog in grozi. Uboga kravičeta be-gajo v jarke in na brežine. Ma-garci beže pred vozom in konjički se buniijo in vspenjajo ob svo-jih gospodarjih. Avtomobil drvi, sofer vrti in obrača, vsak izmed nešteti ovinkov predstavlja novo strašno pogibelj. Jaz bi najrajši mežal, ali me je sram samega se-be. Opazim, da tiščim pesti in ko-lena. Zaklel bi na glas, vrgel bi se pod voz, samo da ne izgledam sme-šen pred temi hladnimi, stojičimi junaki.

Končno sem se le vdal in pri-vadil.

Nad Vardarjem se je dvignila velika bleda obla polnega mеса in ta čudna prikazen nad sivo gorsko zaseko, proti kateri smo ravno kar hoteli, me je tako oku-pirala in iznenadila, da sem po-zabil na vse nevarnosti. Krasota vseh krasot.

Zlezli smo počasi na dno doline k živim gorskim potokom in se u-stavili. Bleda mesečina se je raz-livala po visokih vrh in lesketa-la v hladni vodi. Zlezal sem ves srečen na zemljo, ter hvalil Boga, da smo dospeli sem se pred trdno nočjo. Pogledam na uro in vzdah-nem.

— Da, — pravi Kosta — ob- osmih bomo v Kavadaru, ako ho-sreča.

— A koliko imamo še do Krivo-laka?

— Iz Kavadaru slabo uro — od-govori Kosta, a pripomi — nočjo bomo nočevali v Kavadaru, ker v Krivolaku bi ne dobili prenočiš-ča.

Ta izjava mi ni bila baš pogu-dna, ali ker se je moj želodec že prav močno oglašal in nas je Ko-sa potolažil, da je v Kavadaru prav dobra "kafana", sem se drage volje pomiril.

Motor je na tej poti močno trp-el. Nestalo mu je bilo vode in se je ves kadil. Dobili so mu hitro mrzle, bistre vode, pa hajd v Ka-vadar.

Kavadar je mestec s kakim štiri-mi do petimi tisoč prebivalstva. Mestec je zelo bugarsko, ali re-čimo rajši bilo bugarsko. Med slovenskim prebivalstvom živit-u di okrog tisoč Turkov. Kajpada nosi vse znake turškega gnezda na sebi. Vse bajte so strašno skromne. Ustavimo se sredi mesta, na mali "čaršiji", in tu stoji pred nami skromna, ali vsaj belo pobe-ljena jednonadstropna hišica. "To je oficirski kazino" — pripomi-moj dragi Čeh — "tu dobiva še dosti dobro obskrbo."

— Nu, ako je to oficirski kazi-zno, potem pa že — mu odgovorim kolegično. Ali on me pošklji po-strani in se namrdne. Molče sva vstopila.

V oficirskem domu nas je spre-jel mlad prijazen gospodar, vo-jak. Boril se je hrabro pri Valje-

vu, ni bil ranjen, ali zapal je, re- kel bi skoro, v Srbiji sedaj moder-nemu pegastemu tifusu. Prej vo-jak ni užival ugleda, ako ni bil vsaj v drugo ranjen, danes mora preboleti poleg tega vsaj še tre-bušni ali pegasti tifus.

Boren je ta dom; v pritličju mala gostilniška soba za kmete in kuhinja, v prvem nadstropju, ka-mor se dospe po dokaj strmih stop-nicah, je posebna soba.

Ali ne posebna soba samo za of-icirje in morda kako jaro go-spodu. Tega se v Srbiji sploh ne pozna. Srbski oficir je najprej človek in sicer jako dober in po-večini zelo naobražen človek. In smatra vsakogar spodobnim, ako je pošten in dober. Njemu velja zadnji prostak socialno ravnoto-liko, kakor prvi njegov poveljnik. Pri vežbanju z orožjem strog, se mu takoj zvedri lice, ako po va-jah zahrešči monokva harmonika in stopi brez pomislekov v kolo s svojimi vojaki ter pleše z njimi. To mu ni dolžnost, niti je to name-noma in prisiljeno, nego običaj s krvjo rojeni demokratizem.

Seli smo za mizo: gospod kape-tan, sofer Kosta in jaz. Pri ostalih mizah so večerjali ali pili kavo domačini. Vzburili nismo niti naj-manjšega zanimanja, nikdo se ni okrenil, vsak je mirno nadaljeval svoje delo. Natakari, v navadni do-mači obleki, nam prinese cenik je-dil. Hvala Bogu! Vsi smo tožili, da smo strašno izdelani in lačni.

Veterinar vzame v roke list in čita glasno:

— Čorba (juha) jagnječa, čor-ba postna, paradajzova, pečeno jagnje, prženo jagnje jagnje v omaki, jagnječa obara, jagnječa ... bogme vse je jagnječe, a jagnjetine ne jedem! Ina još nešto, hvala Bogu, evo: čorba sa pasuljom, (fižolova juha) i pasulj sa lukom. Izborno!

Kosta je sedel indiferentno, a jaz sem se mugal tej izbrani jedil-ni karti in nezadovoljnemu kape-tanu. Naročil si je pasulj, a midva s kosto "jagnječe pečenje", in ko se je prismejala na mizo še "oka" vina, t. j. pet četrtil kile — vino se prodaja v teh krajih na oko, ali pa na kilo. Dober je vartarec, samo nekoliko plehak in drag, ker se smatra vino v Srbiji za luks-us in se ga pošteno obdači.

Med vratnim nadstropnicami se pojavijo visoka, suha postava srbskega popa. Interesantna posta-va, nekoliko že posivela, a jaka in žilava, iskrenih gorečih oči, se bli-ža naši mizi. Veterinar ga opazi, plane vesel kvišku in vikne:

— Evo ga, naš dragi prota! — Moža se iskreno objameta in dvakrat poljubita. — Od Strumice te nisem videl, kako si?

Protja je mirno prisedel, kape-tan naju je predstavil in kmalu smo bili sredi prijateljskih razgo-vorov.

Protja N. ni pravzaprav pop. Dovršil nj aluminata; ima maturo srbske gimnazije, a po gimnaziji se je moral odločiti za popa v Ma-

kedoniji. Ni ga silila v to draga majka — o, ta bi mu bila gotovo še branila — nego domovina, dra-ga in sladka domovina. Postal je pop in komitaš, organiziral je svoj narod, učil ga in se boril z njim.

Na Strumici proti Bulgarom je bil ranjen. Krasno lice je živeo v večni smrti nevarnosti, toda, nič ošabnosti, nič nadutosti, nič ponašanja. Protja N. pa je poleg junaka tudi zelo široko, svetsko naobražen človek in človek usta-ne z velikim zadoščenjem iz nje-gove družbe.

Sedeli nismo dolgo. Trudni smo bili od dolgega, mukepolnega po-tovanja. Protja N. je s svojim bi-strim očesom to opazil in se po svoji skromni večerji kmalu po-slovil ter diskretno umaknil.

Spali smo v neki drugi hiši iste-ga gospodarja. Postelje vam ne bom opisoval, ker je bila, žali-bože, strašno prozajčna! Spali smo štirje v eni sobi: trije srbski oficirji in jaz, ali povem vam, de-se mi po onem ležanju prav nič sline ne cede in da si one romanti-čne noči čisto nič več ne želim.

Drugo jutro ob osmih smo že se-deli na vozi pred oficirskim do-mom in harmonika je zopet pela. Momak jo je z vso svojo mladost-no navdušenostjo raztezal in spre-miljal s svojim simpatičnim, ne-uglajenim, rustikalnim glasom. Okrog avtomobila se je bilo na-bralo radovedne dece in lenih Tur-činov, da je bila čaršija skoro pol-na. Prižgali smo si še vsak svojo "maedonko", pa hajd po ozki ulici mimo malih zamurenih hiš.

Za slabe pol ure smo bili v Ne-gotinu. To je vardarska dolina. To je krasota, ki si jo more člove-ško srce samo poželeti; to je bo-gastvo, ki samo čaka marljivih rok in modrih solanih poljedel-skih; to je svet Srbije, ki ji bo pomagal uspešno celiti težke go-spodarske rane, ki jih je zadobila v treh dolgih in hudih bojih.

Vardarska dolina ni široka ra-nina kakor Pelagonija. Njen svet je valovit, poln malih hribov, ali vsi ti hribovi so zmerni, položni in se dajo do poslednje pedi obdela-ti. Zemlja je produkt praskrilav-cev, izgleda da je lahka prhlja, vendar manj peščena kakor ona v Pelagoniji. Za obdelovanje kako-ustvarjena nalašč za ta položaj dočim bo treba Pelagonijo najprej osušiti in potem namakati.

Naselitev je tudi na Vardarju skrajno pomanjkljiva. Selišča so zelo redka in zelo velika, kakor je to odgovarjalo turškemu si-stemu, v katerem je morala misli-ti uboga raja samo na obrambo, a Turčin samo na izkoriščanje in izžemanje. Taka velika in redka selišča so poljedelstvu skrajno ne-ugodna. Za spreten razvoj moder-nih poljedelskih principov zahte-vamo kolikor mogoče mala in ko-likor mogoče gosto sejana sela.

Dobro je, ako so posamezni kmet-ki dvori sploh ločeni in izolirani. Srbska vlada se bo morala pri ko-

loniziranju in ureditvi teh krajev resno ozirati na ta moment.

Vstavili smo se tudi v Negoti-nu za četrte ure. Turško mestee, vse kakor Kavadar. Turki so ime-li sploh za vse samo eno kopito. Kraj sam na sebi je seveda slo-vanski in so Turki v veliki manj-sini — toda slovanski element je bil raja in ni odločeval v kulturi teh krajev. Bugarska propagan-da je bila tudi v Negotinu zelo strastna in prebivalstvo jako bugarsko. Nu, danes je vse te pro-pagande konec. Ljudstvo je mirno, dobro in pošteno in si želi samo konca vojne. Prej strastni Ivanof-f, Popoffi, Petroffi se pišejo dan-es Jovanoviči, Popoviči, Petro-viči in to je bila edina operacija, ki jim jo je potreba napraviti, da so postali iz strastnih Bulgarov dobri in celo jako dobri Srbi, ki v sedanji vojni prav zvesto služijo svoji dragi domovini in doprina-šajo velike materialne žrtve za svoje in naše osvobojenje.

Negotin je eden onih krajev, kjer je najstrašnejše besnela srbsko-bugarska vojna. Strahote te bratomorne bitke se čitajo še dan-es na strašnih znakih, ki so jih zadali Negotinu Bulgari, ko so od-stopali od teh krajev. Negotin je zelo porušen. Mnogo hiš na nje-govi periferiji je popolnoma razde-janih in kdor hoče študirati razli-ko o načinu srbskega in bulgar-skega bojevanja, ta mora prepo-tovati te novoosvobojene srbske kraje. Dočim niso porušili Srbi v eeli strašni srbsko-turški vojni niti ene same koče, dočim so os-tala celo mesta, v katerih je prela-doval turški element, od Srbov

popolnoma nedoktanjena, so Bol-gari strašno rušili vse vprek, ko so se morali umikati iz teh krajev. Bulgari pač niso mogli v tej ne-srečni vojni zatajiti svojega ta-tarskega pokolenja in še manj delo svojih germanskih instruk-torjev. Ali žalost vseh žalosti pa-tiči v tem, da jih tudi Begalnice še ni izučila in vzemirajo Srbe z neprestanimi svojimi napadi v času, ko se bore proti sovražniku, ki ni bil Bulgarski sami nič manj opasen kakor Srbiji, ako bi se mu posrečilo uresničiti svoje cilje. Bulgari so pač udarjeni s slepoto — ali Jugoslovani jim bomo tež-ko kdaj odpustili ta smrtni greh.

Pred nami se je zablščalo v jutranjem solnem motni in široki Vardar, a ob njem par belih lep-ših hišic z rdečimi krovci. To je že-lezniška postaja. Na bregu nad postajo je nekaj, kar je podobno tu običajnemu velikemu, razse-žnemu selu, ali polovica hišice je brez strehe in tudi blatne stene so jim strašno razrite. Samo par bolj-sih belih hišic blesti izmed teh ža-lostnih razvalin, krog katerih se pasejo skromni makedonski ma-garci, ali mali iskri turški konji-či. Med kolodvorom in selom je veliko šotorišče srbske komore, na katerem se razklada seno in sla-ma ter čisti vardarska pšenica za naše momke ob Drini, Savi in Do-navi. To je Krivolak.

Momak je raztegnil meh, Kosta ga je spremljal z avtomobilsko trobento in tako smo se spustili po ozki strmi poti nizdol k želez-niški progi in malim belim hišicam krivolake postaje.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojaki.

Izgube 7. pešpolka.

Breitegger Pavel, 16. stot., r. Breščan Anton, 13. stot., r. Gugl Ivan, 15. stotinja, ranjen. Kolla Karol, 16. stot., mrtev, (8. febr. 1915).

Kenig Rihard, 16. stot., ranjen. Krasnjak Ferdinand, 16. stot., ranjen.

Messner Josip, 16. stot., mrtev, (12. febr. 1915).

Oberhuggauer Amadej, 15. st., mrtev (7.—13. febr. 1915).

Pogoritschnig Franc, 16. stot., ranjen.

Poeltl Alojzij, 15. stot., vjet. Prišnik Josip, 15. stot., vjet. Reebberger Ivan, 15. stot., r. Schilleher Klement, 15. stot., v. Schwarz Izak, 13. stot., ranjen. Segar Josip, 15. stot., vjet.

Steiner Matija, 16. stot., ranjen. Strugger Anton, 15. st., ranjen. Fuszwalder Sebastian, 16. st., ranjen.

Voinig Jakob, 13. stot., ranjen. Wallner Josip, 15. stot., vjet. Wandler Matija, 13. stot., mrtev (4. febr. 1915).

Wenzel Ivan, 15. stot., ranjen. Werkl Henrik, 16. stot., ranjen. Wisiak Jakob, 13. stot., mrtev (4. febr. 1915).

Izgube 47. pešpolka.

Berlitsch Franc, 2. stot., ranjen. Bernhard Josip, 7. stot., ranjen. Dirnbauer Josip, 2. stot., mrtev (28. jan. 1915).

Domitar Ivan, 4. stot., Korena, mrtev (28. jan. do 5. febr. 1915).

Dvorščak Alojzij, 4. stot., mrtev (28. jan. do 5. febr. 1915).

Eberhardt Martin, 3. stot., r. Fauster Franc, 4. stot., mrtev, (28. jan. do 5. febr. 1915).

Faustner Florijan, 2. stot., mrtev (28. jan. 1915).

Genseberger Ivan, 2. stot., r. Groszschlaedl Al., 2. stot., mrtev (28. jan. 1915).

Haložan Jakob, 4. stot., Drežna, ranjen.

Hiebaum Ivan, 2. stot., ranjen. Hoegler Josip, 8. stot., ranjen in vjet.

Jandl Avgust, 2. stot., ranjen. Kodrič Ivan, 7. stot., ranjen. Kolau Fr., 4. stotinja, mrtev, (28. jan. do 5. febr. 1915).

Kotzbeck Franc, 4. stot., mrtev (28. jan. do 5. febr. 1915).

Krainčič Ivan, 8. stot., ranjen in vjet.

Krebs Josip, 10. stot., ranjen. Kummer Alojzij, 7. stot., ranjen. Lafer Alojzij, 2. stot., ranjen. Lampl Ivan, 2. stot., ranjen.

Marberl Alojzij, 2. stot., mrtev (29. januarja 1915).

Marko Ivan, 4. stot., ranjen. Ninaus Franc, 2. stot., ranjen. Ninaus Josip, 4. stot., mrtev, (28. januarja do 5. febr. 1915).

Pajer Ivan, 2. stot., ranjen. Pauritsch Franc, 2. stot., mrtev (2. febr. 1915).

Persalonik Josip, 4. stot., mrtev (28. jan. do 5. febr. 1915). Petek Henrik, 3. stot., vjet. Petrič Franc, 10. stot., ranjen. Pichler Josip, 7. stot., mrtev.

Platzer Friderik, 3. st., ranjen. Rauch Ivan, 8. stot., ranjen. Rebernik Matija, 2. stot., mrtev (28. jan. 1915).

Riedl Avgust, 3. stot., vjet. Rojko Josip, 4. stotinja, ranjen. Rumpf Josip, 7. stot., ranjen. Rumpf Leopold, 2. stot., mrtev (28. januarja 1915).

Schabler Josip, 7. stot., ranjen. Scheucher Henrik, 10. stot., r. Schoenberger Ivan, 2. stot., r. Schutz Ivan, 2. stot., ranjen. Seidl Henrik, 2. stot., Ljublja-na, mrtev (28. jan. 1915).

Sengl Avg., 4. stotinja, ranjen. Slugič Ivan, 2. stot., Maribor, mrtev (28. jan. 1915).

Spindler Rudolf, 2. stot., Rad-gona, ranjen.

Stachel Konrad, 2. stot., ranjen. Steinbauer Ivan, 7. stot., mrtev (febr. 1915).

Stocker Ivan, 2. stot., mrtev, (28. jan. 1915).

Strohmajer Vinko, 2. stot., r. Tatzer Ivan, 3. stotinja, vjet. Tappaluf Henrik, 2. stot., r. Timišel Fr., 2. stotinja, ranjen. Trumer Franc, 4. stot., mrtev, (28. jan. do 5. febr. 1915).

Tscherne Mihael, 7. stot., Lem-bach, mrtev (28.—29. jan. 1915).

Ussar Karel, 3. stot., Maribor, ranjen.

Verbošt Martin, 4/6. marškomp. ranjen.

Walter Franc, 2. stot., ranjen. Weiss Franc, 2. stot., ranjen. Windišch Ivan, 2. stot., ranjen. Zinnauer Franc, 2. stot., mrtev (28. januarja 1915).

Praporščak Brundula Ernest, 2. stot., mrtev (16. febr. 1915).

Poročnik Brundo Ernest, 2. st., mrtev (16. febr. 1915).

Praporščak Kapral Artur, 2. stot., mrtev (16. febr. 1915).

Nadporočnik Kopriva Karel, 6. stot., mrtev (18. febr. 1915).

Bremce Marko, 6. stot., mrtev, (18. febr. 1915).

Danko Aleksander, 6. stot., mrtev (18. febr. 1915).

Doruk Josip, 4. stot., mrtev (18. febr. 1915).

Gaischek Florijan, 6. st., ranjen. Golob Franc, 4. stot., mrtev (18. febr. 1915).

Hutter Ivan, 6. stot., ranjen.

Izgube 17. pešpolka.

Ahslaher Josip, 1. stot., ranjen. Arh Ivan, 4. stot., Trojane, r. Infanterist Arh Anton, ranjen. Arnovšek Edvard, 5. stot., Do-brepolje, ranjen.

Auer Ferdinand, 4. stot., ranjen. Augustin Josip, 5. stot., Topli-ce, ranjen.

Ausec Josip, 2. stot., Studence, ranjen.

Bahar Ivan, 4. stot., Št. Vid nad Ljubljano, ranjen.

Bajec Franc, 2. stot., Postojna, ranjen.

Bartol Ivan, 5. stot., ranjen. Baša Ivan, 5. stot., Jablanca, r. Baselj Izak, 4. stotinja, ranjen. Bayer Ivan, 5. stot., Ljubljana, ranjen.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode obrabalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAJNE!

Vse proteste, incitativne, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

O deklici, ki ni mogla jokati.

(Konec.)

"Kakšno vime pa ima rdečka? In kakšno belka? Ha? Kakšno pa dimka, kaj? Ali jim je solnce izsušilo vime? Morda pa si bila le ti spet ona kača, ki jim je izsala mleko?"

Vsa je drhtela uboga deklica, ko je videla, da je gospodinja danes posebno žolčaste volje. S plašnim glasom, kakor čivka ptica, ki živi v kragulja nad seboj, je zatrjevala:

"Nisem, mati! Nikoli več nisem od — tedaj, Bog ve!"

Se huje so razpihale plašne in proseče besede ženinove jezo.

"Se taji! Se laže! Se Boga kliče za pričo svojih laži! O ti peklenjski otrok!"

Pograbila je stolec, stoječ za drami — ko je molzla, je sedela na njem, a zdaj ga je porabila za bridko orožje zoper deklico. Na slepo je udarila z njim po ubogi pastirici. Udrila je po hrutu, po ramah, po glavi, da se je mladi mučenik vili kri.

S plašnimi očmi, z milimi besedami, z bolnimi vzdihji je prosila deklica usmiljenja gospodinjino, pomoči tujega gosta. A gospodinja ni nehala. Berač pa je sedel na podsteno, gledal z bleščajočimi, žalostnimi očmi, a rekel ni besede.

Naposled se je deklica zrušila pod udarci. Napol nezavestno je zbesnela žena se sunila, z nogo. Stolec je zalutala na podsteno, da se mu je odkrnila ena noga, in je vpila in grozila:

"Nastelji kravam, pa se spravi v svoj breg! Večerje ne dobiš. Si se tako do grla nasitila na paši!"

S težavo je deklica vstala in šla, da nastelje. Ko je nasteljala, se je skrila v listnjak, da gospodinja pomolze. Šele ko jo je videla z žetiharjem odhajati v kuhinjo, si je upala v hlev, na borni svoj pograd.

Mimogrede je videla, da berač že leži na slami za durmi.

Ko je legla, je bilo nekaj časa tiho v hlevu. Le prežvekovanje živine se je slišalo, zdaj zdaj cingljajoči ropot verige, ki je udarila ob jaso. Zunaj je lajal pes; najbrž je vohal tuja pod streho. A

lajanje njegovo ni bilo srdito, prej veselo. Nekje na vasi je pel fant. Bol žalostno nego veselo se je glasila njegova pesem.

A, čuj, nenadoma se je oglašil berač:

"Ubogo dete, hudo te je zdelala gospodinja. Ali te mnogokrat tako?"

"Mnogokrat", se je tiho, žalostno odzvalo s pograda.

"Pa trpiš voljno?"

"Moram. Ni pomoči. A boli, boli!"

"In nikogar nimam, ki bi mi potožila. Ko bi vsaj jokati mogla! Bilo bi mi brž mnogo laže."

"Pa ne moreš jokati?"

"Ne morem."

In deklica se je s potihim glasom spovedala tujcu velikega svojega greha zoper rajno mamo, in kako jo zdaj tepe prokletstvo materino.

Berač je molče poslušal. Ne slamec ni zašel na njem, tako mirno je ležal in poslušal.

Ko je deklica umolknila, se tudi ni oglašil, ne se zganil.

"Zaspal je med mojim pripovedovanjem. Utrujen je, siromak!"

Cez dolgo časa pa je naenkrat izpregovoril. Z mehkim, blagim glasom — nič več starih, kajti bilo v tem glasu, nič utrujenega — je dejal:

"Nesrečni otrok, hudo si grešila, hudo se tudi pokoriš. Svetovati pa ti morem le eno: Trpi voljno, trpi za pokoro! Pa zadobiš morda zopet solze, milost solz. Zakaj zdaj čutiš in veš, kakšna milost da so solze. Ko boš videla najzlastnejše na svetu, zakajš. — A zdaj zaspi, ubogo dete!"

Kakor velika sladkost, kakor blagoslovljena radost svete noči, ko zavoni k polnočnici, je šle v tistem hipu čez deklico, čez njeno srce, čez njene misli. Zaspala je v tej rajski radosti, v tem posvečenem upanju, da sama ni vedela, kaj.

Ko se je zarana zbudila, tujca ni bilo več v hlevu. Videla ga ni nikoli več.

A njegove besede je ohranila globoko v srcu — nauk njegov, njegovo sladko obljubo.

In je trpela voljno. Poprej je služila in delala neusmiljeni gospodinjini iz strahu pred njo in hudo njeno jezo, a z bridko nevoljo in s tajno, le s silo pritajevano živino se je slišalo, zdaj zdaj cingljajoči ropot verige, ki je udarila ob jaso. Zunaj je lajal pes; najbrž je vohal tuja pod streho. A

ko si trpela šele ti zaradi svojega božjega Sina! Pa mu nisi mogla pomagati, ti najubožnejša, ti najbolj trpeča vseh žen!"

ko si trpela šele ti zaradi svojega božjega Sina! Pa mu nisi mogla pomagati, ti najubožnejša, ti najbolj trpeča vseh žen!"

Ko je tako strmevala vsa zamaknjena v žalostno Mater in Devico, ji je bilo, kakor da se zliva bol nebeške Gospe po tenkih, žametastih, luninih žarkih v njeno srce. Bolj in bolj se je polnilo s sočutjem, z mehko žalostjo, s čudno omamnostjo.

Sredi te omamice pa nenadoma zasliši sem od cerkve jok, boječ in žalosten.

Zdrse se, naglo pogleda proti cerkvi.

Glej, mala deklica, gologlava, z razpletenimi lasmi, stopa čez pokopališče, med grobovi, in bridko, a pridružno in boječje ihti.

Deklica ob križu zastirni v njo kakor v prikazen. Z velikimi očmi, napol začudenimi, napol plašnimi strmi v prihajajočo.

Glej, naravnost proti se skoro svezemu grobu zavije jokajoče deklica. In se vrže na molčečo gomilo in med bolnim, hipečim jokom, da se strese in zvija vse malo, slabotno telesce, prosi in kliče:

"Vstanite, o mamica, in mi dajte jesti! Ne mleka mi ne dajte, ne mami, ne pogajte, niti ovenega kruha ne. Ko so ata doma, mi dajo ata. A nočijo jih ni! In nova mati so me topli in me napodili iz hiše in so hišo zaklenili. O mamica, pa ležem k vam!"

Z malimi, slabotnimi rokami prične odkopavati grob.

A kmalu se utruji, kmalu odpo-vedo prstki.

"Tudi vi me ne marate, o mamica, tudi vi mi ne odprete? Kam in h komu pa naj grem, če ne k vam, mila mamica?"

In joka in ihti, da bi se smilila zelo neusmiljeni smrti. Le grobovom se ne. Ti molče svoj večni molk.

In glej, tedaj je spet šlo ono neznano čez deklico, sedečo ob križu, opazujočo ta žalostni prizor. Spet ji je zavelo skozi srce in dušo ono čudežno kakor v tisti noči, ko ji je govoril berač-tujec one tolažeče besede in ji je vtil v srce novo upanje, in kakor ji je zadrtlo skozi srce in dušo pred hipom, ko se je bila vsa pogreznila v trpeče lice Matere Marije in v neskončno njeno bol.

In tedaj, o čudo nebeško, o milost božja, tedaj začuti nenadoma, z drhtečim strmenjem, v očeh vlažno — solze ji privro iz oči, zdrknejo ji tople in vendar hladne po bledem, sluhšanem licu... hipoma na glas zajoka....

Videla je bila pravkar najzlastnejše na vsem svetu božjem: Mater, ki gleda svojega ljubljene- ga otroka, kako umira v najstrašnejših bolečinah, pa mu ne more pomagati z vso neskončno materinsko ljubeznijo — in trpeče de- te, ki bi rado iz groba izkopalno in priklicalo rajno mamico, pa je ne more z vso svojo voljo....

Obsojeni kmetovalci.

Na Dunaju se je vršila cela vrsta kazenskih razprav proti kmetovalcem, ki so pri popisovanju moke zamolčali večje ali manjše množine. Vsi so bili obsojeni na zapor od 14 dni do 6 tednov in povrh še nekateri na globo od 100 do 200 kron.

Prihod civilnih ujetnikov iz Rusije.

Te dni je dospelo na Dunaj 45 nemških in štirje avstro-ogrski civilni ujetniki z vzhodno železnico iz Rusije. Ujetniki, ki so doma iz Nemčije, so po dvehurnem odmoru nadaljevali svojo pot v v Nemčijo.

Šlezija za vojne begunce zaprta.

Iz vojničasnikaškega stana poroča korespondent "N. Fr. Presse":

Kronovina Šlezija je v bodoče za vojne begunce zaprta. Od beguncev, ki se že nahajajo v Šleziji, smejo ostati v deželi le oni, proti katerim nima politična in zdravstvena policija nikakih pomislekov in ki imajo tudi za najmanj šest mesecev denarja. Vsi ostali begunci se morajo izseliti v gotova češka mesta, oziroma bodo spravljani v posebne taborne za begunce.

Ponesrečeni deserterji.

Iz Arka na Južnem Tirolskem se poroča, da so našli na gori Monte Baldo pod snegom tri avstrijske deserterje. Na begu so zašli in obležali. Ker so imeli zmazane noge, so jim jih v bolnici odrezali, a vzliče temu ni upanja, da bi okrevali. Neki drugi deserter, ki je hotel čez hribe priti iz Trente v Italijo, pa se je na pot ubil.

Dr. Josip Goričar.

Ko smo začeli priobčevati članke g. dr. Josipa Goričarja smo uvidoma omenili, kje se je rodil in kje je služboval. Ker nam je gospod Goričar obljubil, da bo za naš list spisal še marsikak jako zanimiv članek se nam zdi potrebno, da tega velenčnega in naobraznega rojaka malo pobližje seznanimo s Slovenci.

Josip Goričar se je rodil v Mozirju na Štajerskem. V ljudsko šolo je hodil v Sent Ilju pri Velenju, gimnazijo je pa obiskoval v Celju, kjer je dobil zaradi svojega slovenskega mišljenja v VIII. razredu "consilium abeundi" (nasvet, da naj se odstrani).

Gimnazijo je dokončal v Novem mestu na Kranjskem. Vseučilišče je obiskoval v Gradcu, v Pragi in na Dunaju. Študiral je nadalje na Sorbonne v Parizu in v Institut de France, v Londonu, v Florenci in v Rimu.

Po dovršenih pravosodnih študijah je stopil v sodniško službo in je bil naposled pri kazenskem deželnem sodišču na Dunaju. Po dovršeni konzularni izkušnji je bil pridružen ministru zunanjih zadev na Dunaju, potem je bil pa sprejet v konzularno službo. Najprej je bil dodeljen generalnemu konzulatu v Pariz. Potem je služboval kot atašej v Jassy na Rumunskem, v Konstantini, v Bukarešti, Berlinu, Beogradu, Nisu, nato zopet v Beogradu, v Pittsburghu, Denveru, San Franciscu in nazadnje v Berlinu.

Rodil se sem kot Slovenec in hočem živeti in umreti kot Slovenec in Slovan. V rajskomilem kraju, kjer sem zagledal luč sveta, se mi je duša napojila te neizmerne ljubezni.

mi da potrdilo, da sem prostovoljno izstopil iz službe, ker zamorem na podlagi takega potrdila stopiti v to ali ono službo.

S tem se e. in kr. ministru in vsem srem, ki so mi bila naklonjena, zadnjič priporočam in ostajam z veselostjo vsem.

Mr. Goričar namerava sedaj prevzeti zastopstvo nekaterih velikih ameriških trdk za Azijo, Vzhodno Evropo in balkanske države.

Svoj prosti čas bo pa posvetil obrambi svojega zatiranega rodu in zaščiti ogroženega Slovanstva.

Značaj tega bivšega avstrijskega diplomata se najbolj zreali iz spisa, ki ga je poslal našemu uredništvu:

ZAKAJ SEM ZAPUSTIL AVSTRIJSKO-OGRSKO SLUŽBO?

Kdor me pozna, bo vedel, da ne govorim rad o samem sebi. Moja oseba je preskromna, moje življenje je prenečimerno, da bi zaslužilo v teh težkih časih, ki jih svet živi, najmanjšo pažnjo širšega slovenskega ali sploh slovenskega občinstva. Ker pa mislim svoje življenje posvetiti v obrambo in v prid slovenski stvari, moram vendar najprej povedati, zakaj sem zapustil svojo karijero. — Naj mi torej slovensko občinstvo oprostite par besed, ki se tičejo moje osebe.

Rodil se sem kot Slovenec in hočem živeti in umreti kot Slovenec in Slovan. V rajskomilem kraju, kjer sem zagledal luč sveta, se mi je duša napojila te neizmerne ljubezni.

Sklenil sem, da bom zapustil službo takoj, ko izbruhne vojna, ki hoče uničiti Slovence in jih podjarmiti germanstvu.

Nekak čuden nemir me je pa gnal domov, da po dolgih težkih letih vidim enkrat svoje domače.

Spomladi lanskega leta sem se napotil v domovino.

Da pa vidim, kaj je s svetovno politično situacijo na daljnem iz- toku, sem krenil domov čez Azi- jo. Ni trajalo dolgo, da sem izve- del od nemških diplomatov, s ka- terimi sem prišel medpotoma v dotiko, zakaj se gre.

Zdelo se mi je, kakor da bi mi mrena padla z oči.

Že tam v daljnem kraju sem ve- del, da je trdna volja Berlina uničiti Slovence. Vse sem zapisal in si vse dobro zapomnil. — Prija- telju pa, ki me je spremljal na po- tovanju, sem že tedaj odločno re- kel, da bom zapustil službo, če Avstrija napove vojno Srbiji, to- raj Slovanom sploh. — In te svo- je besede sem se sveto držal.

Kako sem to storil bom popi- sal v drugem članku.

110-letna starka kot begunka. Krakovska "Nowa Reforma" poroča:

Med begunci, ki so iz varšavske okolice pribežali v Varšavo, se nahaja tudi ženica iz Grodziska, ki je dopolnila že 110. leto. Ta 110-letna starka se nahaja kot be- gunka v Varšavi že drugič. Prvič je bežala v Varšavo s svojimi ro- leti za časa Napoleonskih vojn.

Hrabrotna svetinja kot svatbeno darilo. "Pesti Naplo" poroča: Geza pl. Tabery si je s svojo hrabrostjo pridobil kot kadetni aspirant v bojih pri Mezölaborcu veliko sre- brno hrabrotno svetinjo in je bil povišan za praporščaka. Tabery je sklenil kapitalizirati s to sve- tinjo združeno mesečno rento 15 K in sicer tako, da bi dobila po dvajsetih letih kako deklica iz Velikega Varadžina za do takrat na- rasli kapital bala. Dekletu pa se sme bala dati le, če je med vojno rojeno in če je njen oče na boji- šču padel. Svota bo znašala po 20 letih 5000 K.

Cenzura na Francoskem. Iz Zeneve poročajo: Kakor se razvidi iz semkaj prihajajočih francoskih listov, niso imeli kora- ki, ki so jih stari člani tiskovne- nega odbora francoske zbornice na inicijativo Clemenceauja, gle- de strogosti politične cenzure, po- sebnega uspeha. V štirih časopi- sih je zaplenila cenzura večstop- ne uvodne članke.

Kandidati za sekcijskega načelnika v Bosni. Kot kandidatje na mesto sek- cijskega načelnika za nauk in bo- gočastje v Bosni se menjujejo: za- grebski veliki župan in bivši in- tendent hrvaškega gledališča Vladimir pl. Treščec, vladni svet- nik Brodrič in zagrebski vseučil- ski profesor Dr. Milan pl. Suf- laq.

Premestili so me v Ameriko. — Pa tudi ni bilo več miru. Prišel je čas, ko nisem mogel več mirno gledati, kako je vse avstrijsko zu-

bezni do svojega rodu. In ta lju- bezen se odtodaj ni nikdar zmanj- šala tudi v najtežjih časih ne.

Že v svoji rani mladosti sem pa opazil da sam sovražnik sloven- skega rodu ne žele ničesar dobre- ga. Že tedaj sem se začel oklepati gesla svojega strica (pokojnega dr. Josipa Vošnjaka) "svoji k svo- jim".

Že v gimnaziji v Celju sem tr- pel zaradi svojega slovenskega prepričanja in sem jo moral zapu- stiti. K sreči mi je dovolil kranjski deželni svet, da sem napravil gimnazijo v Novem mestu.

Kot vseučilišni dijak sem pre- potoval vso zapadno in južno Ev- ropo in sem se hitro na lastne oči prepričal, da hvalisanje nemštvo ni a in ž čezega sveta. To prepi- čanje se mi je še bolj utrdilo, ko sem si ogledal tudi slovenske de- žele. Še sedaj se z veseljem spo- minjam svojega bivanja v Pragi, kjer sem bil kot prostovoljec za časa češko-slovenske razstave.

Prenehanje po svetu me je na- potilo do tega, da sem vstopil v avstrijsko službo. Tedaj sem mi- slil, da mi slovensko prepričanje ne bo delalo zaprek v službi. Ni- kar nisem skrival svojih misli, in kjerkoli sem mogel, sem vzdignil svoj glas v zaščito Slovanov.

Leta 1909 so me poklicali iz Sr- bije, ker baje politično nisem za- dostoval, ali kakor se mi je reko- lo v zunanjem ministru na Du- naju s težkim ukorom: — "Sie haben politischen nicht entspro- chen".

Cesar proti temu, prosim, da naj

nanje uradništvo in cela njegova organizacija ustvarjena le za zatir- ranje Slovanov. Ker sem večkrat branil interese slovenskega naroda, sem se zameril najvišjim go- spodom v Avstriji.

Poslanik mi je nekega dne u- ljudno pisal, da naj bom zmernej- ši v svojih izrazih, ker mu je dru- gače težko pošiljati moja poročila na Dunaj. Pa celo moji ljudje so me tožili, da se strinjam z ide- jami nekega hrvaškega lista v San Franciscu. Denunciral me je neki zaslepljen človek in sicer je storil svoj umazan čin anonimno.

Zopet sem moral zagovarjati svoje stališče.

Vedno bolj mi je sililo v srce prepričanje da pravi Slovenec ne more biti v zunanji službi.

Cimboj se je blizala vojna ne- vihta, temtežje stališče sem imel. In res, slep bi bil moral biti, da bi ne videl, kako se je pripravljalo vojno proti Slovanu. Pa o tem bom govoril na drugem mestu ob- širneje.

Po drugi balkanski vojni sem vedel, da je evropska vojna neiz- ogibna. Da nisem že tedaj izstopil iz službe, je bil vzrok, ker sem vedno mislil, da vojna ne bo iz- bruhnila toliko časa, dokler bo av- strijski cesar živel.

Toda kakor da bi me neka taj- na sila vodila in razgrnila pred menoj bodočnost, sem napisal že leta 1913 v jeseni na sliko, ki sem jo poslal prijatelju:

Kujte meče uma, brusite meče jekla, ker sodni dan se bliža, da bodi dan ustajenja naših bratov.

Sklenil sem, da bom zapustil službo takoj, ko izbruhne vojna, ki hoče uničiti Slovence in jih podjarmiti germanstvu.

Nekak čuden nemir me je pa gnal domov, da po dolgih težkih letih vidim enkrat svoje domače.

Spomladi lanskega leta sem se napotil v domovino.

Da pa vidim, kaj je s svetovno politično situacijo na daljnem iz- toku, sem krenil domov čez Azi- jo. Ni trajalo dolgo, da sem izve- del od nemških diplomatov, s ka- terimi sem prišel medpotoma v dotiko, zakaj se gre.

Zdelo se mi je, kakor da bi mi mrena padla z oči.

Že tam v daljnem kraju sem ve- del, da je trdna volja Berlina uničiti Slovence. Vse sem zapisal in si vse dobro zapomnil. — Prija- telju pa, ki me je spremljal na po- tovanju, sem že tedaj odločno re- kel, da bom zapustil službo, če Avstrija napove vojno Srbiji, to- raj Slovanom sploh. — In te svo- je besede sem se sveto držal.

Kako sem to storil bom popi- sal v drugem članku.

110-letna starka kot begunka. Krakovska "Nowa Reforma" poroča:

Med begunci, ki so iz varšavske okolice pribežali v Varšavo, se nahaja tudi ženica iz Grodziska, ki je dopolnila že 110. leto. Ta 110-letna starka se nahaja kot be- gunka v Varšavi že drugič. Prvič je bežala v Varšavo s svojimi ro- leti za časa Napoleonskih vojn.

Hrabrotna svetinja kot svatbeno darilo. "Pesti Naplo" poroča: Geza pl. Tabery si je s svojo hrabrostjo pridobil kot kadetni aspirant v bojih pri Mezölaborcu veliko sre- brno hrabrotno svetinjo in je bil povišan za praporščaka. Tabery je sklenil kapitalizirati s to sve- tinjo združeno mesečno rento 15 K in sicer tako, da bi dobila po dvajsetih letih kako deklica iz Velikega Varadžina za do takrat na- rasli kapital bala. Dekletu pa se sme bala dati le, če je med vojno rojeno in če je njen oče na boji- šču padel. Svota bo znašala po 20 letih 5000 K.

Cenzura na Francoskem. Iz Zeneve poročajo: Kakor se razvidi iz semkaj prihajajočih francoskih listov, niso imeli kora- ki, ki so jih stari člani tiskovne- nega odbora francoske zbornice na inicijativo Clemenceauja, gle- de strogosti politične cenzure, po- sebnega uspeha. V štirih časopi- sih je zaplenila cenzura večstop- ne uvodne članke.

Kandidati za sekcijskega načelnika v Bosni. Kot kandidatje na mesto sek- cijskega načelnika za nauk in bo- gočastje v Bosni se menjujejo: za- grebski veliki župan in bivši in- tendent hrvaškega gledališča Vladimir pl. Treščec, vladni svet- nik Brodrič in zagrebski vseučil- ski profesor Dr. Milan pl. Suf- laq.

Premestili so me v Ameriko. — Pa tudi ni bilo več miru. Prišel je čas, ko nisem mogel več mirno gledati, kako je vse avstrijsko zu-

bezni do svojega rodu. In ta lju- bezen se odtodaj ni nikdar zmanj- šala tudi v najtežjih časih ne.

Že v svoji rani mladosti sem pa opazil da sam sovražnik sloven- skega rodu ne žele ničesar dobre- ga. Že tedaj sem se začel oklepati gesla svojega strica (pokojnega dr. Josipa Vošnjaka) "svoji k svo- jim".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Vojaške vesti. Poveljstvo 3. armadnega zbora je prevzel dosednji poveljnik 34. pehotne divizije Josip Krautwald vitez Annau. — Za vojne kurate v rezervi so imenovani za čas vojnega stanja sledeči: Kandut Ciril, Mente Konrad, Stih Josip, Bulovec Josip, Cankar Izidor, Hiti Fran, Poje Josip, Pavlič Peter, Rop Fran, Barbič Mihael in Baznik Ivan. Vpoklicani pa so sledeči vojni kurati: Brvar Ignacij, Drešar Ivan in Dejak Alojzij.

Umrli je na velikonočno nedeljo v Zagrebu e. in kr. stotnik 53. pešpolka Oto Rudman, sin Josipa Rudmana, trgovca v Krški vasi na Dolenjskem. Bil je na južnem bojišču ranjen in za izredno hrabrost ponovno pohvaljen ter dobil odlikovanje Signum laudis za vojno dekoracijo. Rane so se mu sicer zacelile, a posledice hudih napovov v vojni niso izostale. Bil je določen, da odide sredi aprila kot poveljnik pehotnega bataljona zopet na bojišče. V velikonočnem tednu pa je nenadoma močno obolel in dne 4. aprila sklenil svoje mlado, nadpolno življenje. O njegovi priljubljenosti v vseh slojih je pričel njegov veličasten pogreb, ki se je vršil 6. aprila na centralno pokopališče v Zagrebu. Posebno ganljivo je bilo slovo vojak-prostaka ob grobu. Zaklical je: "Z Bogom, naš dobri kapetan!" Za rodbino Rudmana je smrt tega sina tembolj tragična, ker je tudi mlajši sin Milan, nadporočnik 55. pešpolka, ki je bil tudi odlikovan za hrabrost v vojaškem zaslužnem križcem za vojno dekoracijo, dne 11. septembra padel v bitki pri Glini južno od Lova.

Umrli je v bolnišnici v Szatmárnémety na Ogrskem vojak 17. pešpolka Ivan Koračin v starosti 20. let.

Pogreša se Josip Koren iz Zafare št. 3 pri Žužemberku, čeno vojak 27. domobr. pešpolka. 4. stotnika, ki se je nekaj časa v Celovcu nahajal ter od tam odšel v vojno proti Srbiji in potem v Galicijo. Od meseca oktobra ni od njega nobenega glasu. — Pogreša se Janez Mrvar, čevljar iz Žužemberka, nadomestni rezervist 27. domobr. pešpolka, 3. stotnika. Odšel je s prvim maršbataljonom iz Tolmina proti Galiciji in se v začetku meseca novembra nahajal pri Novem Mjastu; od tega časa ni o njem nikakega glasu. — Pogreša se Rudolf Kreč, e. in kr. narednik pri bos. herceg. pešpolku št. 4, 5. marškompanija. Po njem poizveduje Fran Kreč, krojač v Ljubljani.

V ruskem ujetništvu se nahaja stotnik Janko Švrljuga, katerega junaška obramba neke ekspanzivne utrdbe je izza časa prvega obleganja Przemysla znana. Pisal je iz Penze, kjer se nahaja tudi še mnogo drugih v Przemyslu ujetih častnikov.

Smrtna kosa. Iz Gorij poročajo: Martin Žvegelj, vulgo Baloh, brat rajnega barona Schwegelja, je 6. aprila umrl. Z ranjikom je zvezana polstoletna trgovska zgozdovina v cellem radovljiškem okraju. Prišel je z malim, krošnjaril po semih ter si pridobil veliko premoženje. Sinovi njegovi so v raznih visokih službah.

Umrli je v Šmihelu pri Novem mestu šolska sestra Krescentia Primož. Bila je izvrstna vrtnarica.

Umrli so v Ljubljani: Katarina Ferlan, mizarjeva vdova, 79 l. — Ivana Križaj, posestnica obci 21. let. — Martina Milavec, hči uradnega sluga, 7 mesecev. — Leopoldina Križaj, gostja, 48 l. — Andrej Kosec, bivši drvar, mestni ubože, 50 let.

Imencovanje. C. kr. krajski deželni predsednik je imenoval računskega oficijala Josipa Trugerja za e. kr. računskega revidenta, računsko asistenta Ivana Rusa in Bruno Klauerja za e. kr. računsko oficijale ter računskega praktikanta Reinholda Pnesko za računskega asistenta.

Vlom. Neki tat je vlomil v zaprto pisarno rajfajzovke v Čermoščah. Z vitrihom je odprl vrata in je poizkušal vlomiti v wertheimerco, kjer se je nahajalo do 2000 K. Vlom se mu ni posrečil.

ŠTAJERSKO.

Žrtvi vojne. Vinko Gselman, 19 let star, doma iz Hotinje vasi pri Mariboru, je bil na bojišču v Galiciji od treh krogel zadet in je

Slov. gorcih. Rajni je bil nekdanji njegov dobrotnik. Pri hiši Počenkovi je bilo na hrani in stanovanju več revnih dijakov, ki so sedaj odlični gospodje v raznih uradih, trije pa so duhovniki.

Pod voz je prišel po nesreči učenec šole pri Sv. Trojici Karol Šauperl, ki služi pri županu Vrtniču v Spod. Portiču v Slov. gorcih. Zlomilo mu je desno nogo.

Zborovanje delavcev. Dne 17. aprila so imeli delavci v Gradcu zborovanje, na katerem je bila udeležba ogromna. Sklenilo se je, poslali deputacijo k namestniku, da posreduje zastran živl. Glavni govornik na shodu je bil socialno-demokratski poslanec Resel. Shod se je zaključil z izjavo: "Mir in kruh je želja delavstva v vseh vojskujočih se državah." Predsednik zborovanja je opozarjal poslalske, da naj dvakrat predudarijo vsako besedo, predno jo izrečejo, ter naj bodo mirni in potrpežljivi.

Mešetarji na delu. Neki veleposesniki v Slov. gorcih je padel mož na bojišču. Revica sedaj nima nobene moške moči na svojem posestvu. Gospodari kakor zna in more z dvema deklama in štirimi malimi otroci. Te dni pa prideta k veleposesnici dvodva mešetarja, mesarja posestev. Žena jima toži, kako slaba ji sedaj prede. Mešetarja takoj napejeta vodo na svoj mlin in ji pravi: "Kaj se boste mučili in imeli ne potrebne skrbi, prodajte grunt!" In prišlo je res do prodaje. Posvetilo je prišlo za slepo cenovno v tuje roke, in sicer pod zelo neugodnimi pogoji. Kmetica je dobila nekaj stotakov are, drugo pa dobi po vojni. In ko bo zopet mir, se bo posestvo razkosalo, kakor se je že sto drugih v Slovenskih gorcih.

V narodne roke je prišla hiša št. 10 pri Sv. Trojici v Slov. gorcih, nekdanja last pokojne Kukeve.

Novo postajališče. Na Teznu pri Mariboru se dela sedaj novo postajališče južne železnice, ki bo postavljeno nekako v sredini proge med Mariborom in Hočami. Pri delu je poleg domačih delavcev zaposlenih tudi nekaj galitskih beguncev in ujetih Rusov.

Postna nabiralnica. Od Sv. Lovrenea na Dravskem polju poročajo: Dne 14. aprila je začela v Stermalu delovati postna nabiralnica za ujetniški tabor v Stermalu. Področje je postnemu uradu na Pragerskem. Najprej so hoteli premestiti za vojni čas postni urad pri Sv. Lovreneu na Stermal in bi tukaj bila postna nabiralnica, a po posredovanju župnika in deželnega poslanca ostane postni urad tukaj. Pri barakah se sedaj izvršujejo dela za vodovod in kanalizacijo in električno razsvetlavo, ki so proračunjena na skoraj pol milijona kron. Zbrani so tu ljudje vseh avstrijskih narodnosti, slišejo se govoriti vsi jeziki. Pa tudi dolgoročnejši ne manjka; pričajo razne pritožbe, da zmanjkuje temu kokoši, delavcem na polju kruh in pijača, celo že posajeni krompir iz zemlje.

KOROŠKO.

Vojna poroka. V bolnici Rdečega križa v Spitalu ob Dravi se je poročil v vojni ranjeni Anton Sušič iz Gorice s svojo nevesto Karolino Mušič, ki je bila prišla zaradi poroke iz Gorice. Priče so bili ranjenici.

Za revnejše ljudi. Mestna občina v Beljaku je dobila pred kratkim 40.000 kg moke, katero bodo po zmernih cenah prodala revnejšim strankam, ki se niso mogle z njo pravočasno preskrbeti.

PRIMORSKO.

Padel je nadporočnik v 4. domobranskem polku Anton Feigel, rojen v Volčah. Umrli je bil star 30 let. Bil je imejitelj odlikovanja Signum laudis na rdečem traku za vojno dekoracijo in jubilejne kolajne. Bil je zelo nadarjen častnik, blag svojemu moštvu. Vse, naj si bode častniki ali moštvo, ga je spoštovalo in ljubilo. In čudo ni, saj ga je bila sama dobrota. Signum laudis zaslužil si je s tem, ker je rešil pri nekem požaru na Koroškem poštno blagajno. Tvegal je pri tem lastno življenje in zdravje. Bil je dalj časa v bolnišnici. Signum laudis za vojno dekoracijo je pridobil pri Grodeku v Galiciji. Bil je poveljnik strojnih pušk. Vse moštvo mu je popadalo in sam, čeravno tudi težko ranjen, je s strojno puško streljal ter nasprotno četo toliko časa ustavljal, da so se prišli Avstrijci umikati v redu. Za

rano, ki jo je tu dobil, je okrevljal 15. januarja je zopet sledil bojnemu klicu. Drugič je bil ranjen v Karpatih in kmalu nato umrl. Pokojnik je bil tudi zaveden Slovenec in se je vedno zanimal za svoj narod.

Militariziranje delavcev. V Pulju so, kakor poroča tržaški "Piccolo", militarizirali vse delavce pri plinarni, elektrarni in vodovodu, kar jih ni nad 50 let starih. Imenovanje. Za župnika Tinjan pri Pazinu je imenovan župnik Josip Kraljič, dosedaj kaplan pri sv. Vincenciju v Trstu.

Imenovan je za papeškega hišnega prelata dr. Jakob Brumat, semeniški profesor v Gorici.

Pogreša se Niko Novak iz Trsta, korporal pri 27. pešpolku, 8. stotnika. Zadnjikrat je pisal koncem septembra izpred Przemysla.

Drage ribe v Trstu. "Piccolo" prinaša zanimiv članek o draginji ribjega mesa v Trstu. Kakor znano, imajo italijanski državljani star privilegij, da ribijo tudi ob naši obali Jadranskega morja. Letos je izredno mnogo rib. Ribiči iz Chioggie nalove ogromne množine, zlasti sardel. Te so bile nedavno v Chioggi po 70 vin. kilogram. Ribo se pripeljali v Trst, od tam pa v notranjost države. Le malo kilogramov jih je prišlo tržaškemu prebivalstvu na dobro, a še te po 1 K 80 vin. do 2 K en kilogram. Trst je sploh samo prehodno mesto za ribjo trgovino, ribe pa so postale hrana aristokratov. Člankar se čudi, da se nihče ne zavzema za to, da bi se primorsko prebivalstvo prehranjevalo v večji meri z ribjim mesom, kar je ob morju pač najbližja in najnaravnostnejša hrana, in to v dobi, ko si mesece in mesece že belimo glave, kako bi se preživeli celo s kuhinjskimi odpadki. Seveda bi se moral napraviti predvsem konec prekupčevanju in s tem združeno navajanju cen. Člankar je mnenja, da je še čas, da merodajni činitelji v tem oziru kaj ukredujejo.

HRVATSKO.

V francoskem ujetništvu. Poslanec grof Marko Pejačević je bil potom ameriškega konzulata po zunanem ministrstvu obveščen, da prepeljejo njegovega očeta grofa Teodora Pejačevića, ki je bil interniran v Vichyju, ko je izbruhnila vojna, v neko drugo mesto, kjer ga bodo radi boleznijo operirali.

Umrli je v Zagrebu mestni občinski odbornik in odvetnik dr. Bogdan Stojanović, bivši poslanec v hrvatskem saboru in v budimpeštanskem parlamentu. Bil je še le 39 let star.

Medžarsko mcraro znati Hrvati iz banovine, ako hočejo biti sprejeti v dunajsko konzularno akademijo. Tako se glase najnovejši predpisi ravnateljstva te akademije.

DALMACIJA.

Volčovi. V raznih krajih dalmatinskega Zagorja se pojavljajo navzlic toplemu vremenu volčovi, ki prihajajo do samih vasi. Ugrabili so že nekaj živine ter zlasti mnogo konj. Dalmatinski listi so mnenja, da bi se morala organizirati gonja na volkove.

BOSNA.

Razpuščena je zveza kmečkih zadrug za Bosno in Hercegovino. V motivaciji pravi vlada, da delovanje Zveze ne odgovarja javnim interesom.

Prve mohamedanske učiteljice. Te dni sta bili prvi dve mohamedanki imenovani za učiteljici v Bosni.

Rad bi izvedel za naslove vseh prijateljev, ki smo lansko leto skupaj delali v šumi v Black Mountains v državi North Carolina. Prosim, da se mi oglašite in pošljete svoje naslove, ker bi si rad z vami dopisoval. — Joseph Kollman, 38 Mountain St., Asheville, N. C. (24-26—5)

Telefon: { v uradu 82 na domu 905-W

D. J. DINEEN, POGBREBNIK

310 So. Second St., Little Falls, N. Y. Slovenci v Little Falls in okolici, ki potrebujete pogrebniha, poslužite se vedno mene, in zadovoljil Vas bom. Preje sem delal za D. F. Herishey & Co.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. H. Charleoi, Pa. — Vašo e. dopisnico smo prejeli, toda zadenemo ne moremo preje pregledati in rešiti, da nam naznanite Vaše polno ime.

POZOR, SLOVENKE!

Želim se seznaniti s Slovenko v starosti od 19 do 22 let. Imam stalno delo, dobro plačo in \$700 v gotovini. Na denar se ne oziram. Pisite in če mogoče priložite sliko. Jernej Šturm, Box 46, Hewitts, N. C. (24-26—5)

Želim naznaniti svojem možu, doma iz Zarečja pri Ilirski Bistrici, da mi je deklia umrla. Prosim ga, da se mi oglosi, ker mu imam sporočiti še druge važnosti. Če ve kdo izmed rojakov in prijateljev za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, dobi \$5 nagrade. — Ivana Janežič, 416 N. 8th St., Sheboygan, Wis. (24-25—5)

Rad bi izvedel za naslov rojaka JOHN BONČINA. Sedaj dela v šumi nekje v West Virginiji. Če kdo ve za njegov naslov, ga prosim, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglosi, ker mu imam poročati nekaj posebnega. — Joseph Kollman, 38 Mountain St., Asheville, N. C. (24-26—5)

Rada bi izvedela, kje se nahaja moj mož ANTON NOVAK, ki je dne 16. junija lanskega leta neznano kam pobegnil. Pustil me je s 14 dni starim otrokom v največji bedi. Takrat sva bila v De Pue, Ill. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, prosim, da ga mi javi. Jaz sem na smrt bolna in bi mu rada še nekaj sporočila. — Mrs. Anna Novak, Box 11, Oglesby, Ill. (21-24—5)

VABILO

na PLESNO IN ZABAVNO VESELICO, katero priredi

društvo sv. Barbare postaja št. 10 v Thomas, W. Va., dne 3. junija

na sv. Rešnjega Telesa dan v Mike Bulich-evi dvorani, 2. St., Thomas, W. Va.

Vstopnina za možke 50¢, ženske so vstopnine proste. Začetek veselice točno ob 4. uri popoldne. Na tej veselici bode igrala slovenska premogarska godba. Za izvrstno postrežbo bode dobro preskrbljeno.

Tem potom vladno vabimo vsa sosedna slovenska društva ter rojake in rojakinje iz okolice, da se te naše veselice polnoštevilno udeležijo.

Na svidenje dne 3. junija! (22-25—5) Odbor.

Evropsko zdravljenje v Ameriki.

All trpite na kroničnih boleznih pljuč, želodca, jeter, čreves, krvi ali živcev?

Naši zavodi za zdravljenje kroničnih bolezni so opremljeni z vsemi modernimi električnimi napravami. Tudi zdravljenje z radijem in krvnim serumom, kot ga je najti le v velikih evropskih sanatorijih. Knjižice z označbo uradov in načinov zdravljenja zastoj.

Pošljite ime in naslov na: Dr. L. E. SIEGELSTEIN, 308 Permanent Bldg., 746 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

PRVA HRVAŠKO-SLOVENSKA TOVARNA TAMBURIC V AMERIKI

priporoča se vsem Slovencim tambovskim zborom, kakor tudi posameznikom, ki ljubijo tambure. V tej tovarni se izdelujejo tambure po najnovijem sistemu in najpopolnejši umetniški načrti. Okrašeno s sliki in vaskovratnimi rožami. Velika zaloga vaskovratnih godal in najboljših gramofonov ter finih slovenskih ploč i. t. d. Veliki ilustrirani cenik s slikami pošljite vskemu zastoj.

Ivan Benčič

404 E. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

FARME.

Predno se odločite kupiti farmo, tedaj mi pišite za pojasnila glede naših zemljišč v Rusk, Chippeva in Taylor okrajih, Wis. Pošljem Vam vzorec prsti in drugo glede naše farmarske naselbine, kjer je že čez 20 slov. rodbin naseljenih.

A. H. SKUBIC
c. of John S. Owen Lumber Co.
Sheldom, Wis.

Varujte svoje zdravje.

Kadar ste bolni in potrebujete pomoči, takrat se zaupno obrnite do nas, da vam pomagamo z dobrih evropskih ptd. zdravili. Ako vam niso druga zdravila pomagala, zato ne obupajte, evropska zdravila so, ki hvalijo kot izvrstna za vse bolezni. Na sto in sto zahvalnih pism smo prejeli, ko se ljudje ozdravili od dolgoletnih bolezni. Zdravnik specialista za spolne in kronične bolezni uraduje od 4—6 pop. v M. Manufacture Bldg 31. Zdravniški svet vsakemu zastoj.

DOM. LEKARNA.
P. O. Box 819, Milwaukee, Wis.

Vojska uniči vse,

ne uniči pa kakovosti in dobrote vina izdelanega iz pristnega ohljskega grozja po vinarski trvdri

Louis Knaus

3908-3916 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.

največja slovenska vinska klet in destilacija ki ima v zalogi vina sledečih vrst in cen:

Delaware.....\$1.00 galon | Ives.....65—70c. galon
Katawba.....75—80c. galon | Rudeče.....55—60c. galon

Navedene cene veljajo za naročila od 25 galon naprej. Pri manjših naročilih je cena vina po dogovoru. Vojni davek na vino je v navedenih cenah že uračunan. Vina so popolnoma naravna za kar tudi jamčim.

V zalogi imam tudi žganja po starokrajsem načinu žgana kot DROZENKO IN TROPINOVEČ.

Naročila se izvršijo samo proti predplačilu.

Dobra stvar se sama hvali toraj poskusite takoj.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

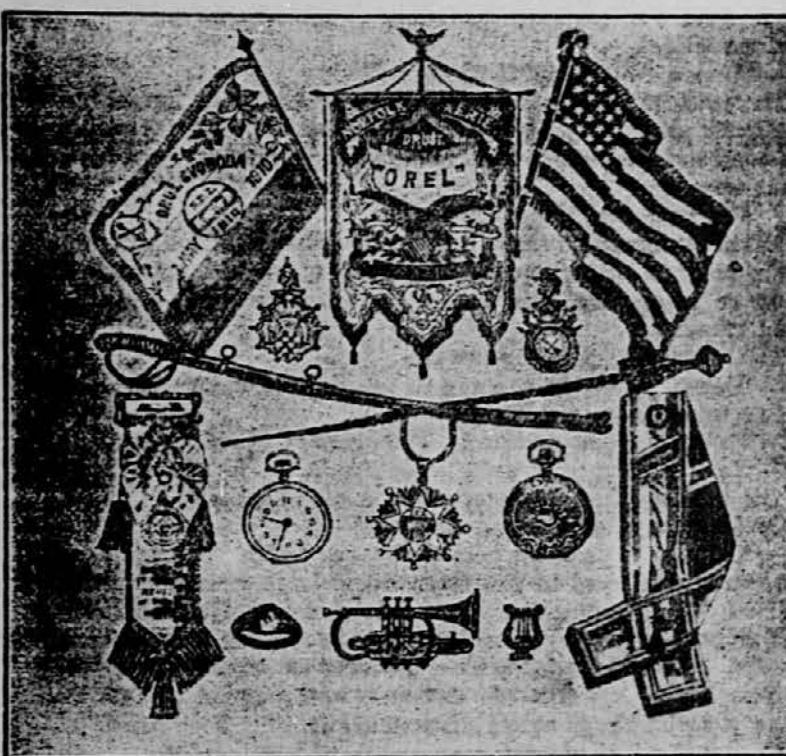
ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti talsuro, ali pa ga je godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, urišico, prive k prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene sacene vprašate. Upravičeno Vas stane le 2c. pa si bode prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošljim brezplačno. Pišite ponj

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užtkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človestvu boljši časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljublj.

V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sembral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v šolah ne smejo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom poudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli žno križemsvet in učili vse narode....

Financi minister Dunajevski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte je pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

18

(Nadaljevanje).

— Pogledj na mene, mati! Pogledj na brata tvojega dobrega moža! Jaz sem bil vojak, — sem vse videl, — sem jedel ob grmenju topov in v dimu smodnika — a sem še vedno živ! Corbleu! Še vedno živim ter sem zdrav, da bi le te proklele lesene noge ne bilo! Ali nisem sledil Malemu Korporalu v Egipt, v Italijo in preko Alp? Ali ni bil to krvavi posel, mati? Poznal sem ga kot generala pri Cismoni, fantje, in živl sem tako dolgo, da sem ga videl kronanega cesarja Francije! — Leto zatem pa sem izgubil svojo nogo! Eno nogo! — Bah! Tudi če bi bili obe nogi, bi se smejal, saj je bilo vendar za Cesarja! Vidite, kljub temu pa nisem umrl. Še vedno živim, da vam lahko pripovedujem to. Krog glave so mi živigale kroglice kot dež, a vendar me ni nobena zadela. Zakaj, mati? Ker je vsaka kroglica zaznamovana od Roke in ker ne pade noben mož brez volje jež!

Na ta način je skušal stari veteran navdušiti nečake ter potolažiti udovo. Do gotove meje se mu je to posrečilo in celo mati je bila videti nekoliko bolj vesela.

A tudi v prejšnjih dnevih ni stric Ewen počival. Hodil je od hiše do hiše, kjer je bil prijatelj z ljudmi, kazal je svojo medaljo Častne legije in povsod je navduševal mladino in stare za Napoleona, za Cesarja. Kadar je pripovedoval, je dvigal nos v zrak kot da duha smodnik in rdeči obraz je bil poln navdušenja. Tak entuziazem je nalezljiv in mladi ribiči so se pričeli smejati in šaliti, kot da je konjskepija dober dovtip. Če ne drugega pa vsaj nikdo ni hotel kazati bojazni.

Vsled tega je prišlo, da je vladalo v jutru dotičnega dne praznično razpoloženje.

Ako je bilo opaziti tupatam pobešeno ustnico ali od joka rdeče oči, se je to kmalu pozabilo v tem sijaju prazniških narodnih noš. Res, da je marsikateri uboga mati na skrivnem na vse zgodaj odšla iz hiše ter pokleknila pod podobo Križanega. Vsa žalost in vsa bol pa je bila videti sedaj pozabljena. Iz gruč, ki so se zbirale tupatam, je bilo slišati vesel smeh in marsikateri možkih je že malo pregloboko pogledal v kozarec.

Morje je blestelo v jutranjem svitu in srečna in vesela je bila videti vsa s skupinami začrnelih čolnov ob bregu. Nad vsem tem, obdajajoč prizor, pa je stal Menhir, — črn, nedostopen, kot cesarski malik, zroč na bitja pod seboj.

Ob čisto je stopil korporal, na čelu svojih štirih nečakov. Ob njegovi strani je korakala Marcela, zelo bleda v obraz, a praznično opraviljena. Čepica je bila kot sneg in nogi sta ji tičali v črevljih z zapanko.

Z stricem in Marcelo pa je prihajala divja godba, kajti Janček je imel s seboj svoj binion — godalo na meh in Alain je pisal na piščal.

— Naprej! — je zaklical stric Ewen.

Na cesti je bilo polno ljudi in skupini se je kmalu pridružilo več mladih možkih, prijateljev "Makabejev". Med temi se je nahajal neki suh, strupeno zroč mlad ribič, katerega je pozdravil korporal z imenom.

— Dobro jutro, Mikel Grallon!

Mikel je mirno odzdravil, se pridružil ter skušal priti čim bližje močnemu Marceli, ki je zapazila njegovo bližanje povsem brezbrizno. Ozirala se je po cesti gor in dol za vitko postav, — katere pa ni bilo od nikoder.

Tudi korporal je bil pozoren.

— Pozen je, — je zamrmral. — Naj ga vzame pes, da leži na tak dan tako dolgo v postelji!

— Za kom se pa ozirate? — je vprašal Mikel Grallon.

— Za neko drugo ovedo iz moje črede, — je odvrnil stric Ewen.

— Tudi njegovo ime je v seznamu, a on se odlaša.

Grallon se je pomembno zasmejal.

— Če mislite Rohana Gwennifera, se bojim, da ne bo prišel. —

Srečal sem ga včeraj in povedal mi je, da je preveč zaposlen, da bi mogel iti, — da potegnite vi ali kdo drugi v njegovem imenu.

Korporal je obstal kot okamenel. Že besede same so bile svetoskrunske. — Preveč zaposlen — pokoriti se pozivu Cesarja! — Preveč zaposlen — vršiti svojo dolžnost kot mož na ta dan vseh dni!

Pri sto vragih! To je nekaj nezasišnega!

Korporal pa je zmaljal z glavo ter ni hotel vrjeti.

— Pri kosteh blaženega sv. Gildasa! — je zaklical ter imenoval svetnika, katerega je tako pogosto klicala na pomoč udova njegovega brata, — to je nezasišeno, — to ni res, Mikel Grallon! Če je rekel Rohan tako, se je norčeval iz tebe. Sedaj pa vem, fantje! Ta lisica se je sama spravila na pot ter hoče biti prvi v mestu. Naprej! Tam ga bomo našli!

Alain in Janček sta glasno zaigrala in cela skupina je šla naprej po cesti. Marcela ni ničesar rekla, a spomnila se je, kako ji je pred par večeri Rohan manignil, da bo morebiti odsoten. — Če me pa ne bo, — je bil rekel, — pa potegni ti ali stric v mojem imenu. Prav nobene razlike ni, kajti sreča bo ista. Če bo pa zreb proti meni, bom prav zadovoljen kot da sem ga potegnil sam. — To je bil rekel v mraku in njegov glas je zvenel odločno. Na srečo ali nesrečo pa ni opazila strašnega izraza v njegovem obrazu.

Ko so zapustili vas ter hiteli naprej po cesti, so se sešli z različnimi drugimi skupinami, ki so hodile isto pot. Videti je bilo ženske, mlade in stare, mlade ribiče in celo majhne deklice in dečke. Ko so šli mimo cerkve in znamenja, sta Alain in Janček prenehala igrati, korporal je snel z glave svoj klobuk in Marcela in njeni bratje so za trenutek poklekli.

Mali župnik je stal pri vratih cerkve in ob njegovi strani kaplan. Oče Rohan je iztegnil roko v blagoslov in nato so vsi odhiteli naprej.

Mestec St. Gurlott je bilo oddaljeno od vasice Kromlaix dobrih dvanajst milj ter je ležalo v sredini rodovitne doline. Pot v mesto pa je vodila skozi razsežno pokrajino, pokrito z velikanskimi granitnimi skalami. Bila je to stara, izročena cesta in ob kraju je raslo grmičevje.

Trinajsto poglavje.

ZREBANJE NOVINEV. — "ENA!"

Navzlic njegovi leseni nogi je stric Ewen dobro korakal. Ko pa je bil prehodil par milj, je bil vesel, da je našel koticen na priprostem vozu, ki je šel v isto smer in bil poln prazniško oblečenih deklic. Tudi Marcela je našla mesto na vozu, dočim sta sledila muzikanta Alain in Janček s Hoelom in Gildasom vred družbi. Bilo je v resnici zelo veselo!

Vseposvobod ob poti se je ozirala Marcela za svojim ljubimcem, a nikjer ga ni bilo opaziti.

Potovali so zopet par milj naprej ter niso bili več daleč od mesta, ko je zagledala Marcela staro mater Goron, opirajočo se na roko svojega sina, — vitkega mladčenca priproste zunanosti. Ko je prišel voz v bližino, je prosil sin, naj se da materi sedež na vozu, kajti bila je do smrti izmučena. Komaj na vozu, je naenkrat omedlela. Ko je prišla zopet k sebi, ni izpregovorila niti besedice ter le

strmela nepremično v daljavo. Bila je zelo slabotna in duševni boji v zvezi s telesnimi napori so bili preveč zaujo. Njen sin je korakal tesno ob vozu, kajti še vedno ga je držala za roko ter je ni hotela izpustiti.

Konečno so prišli preko priprostega mostu ter stopili v okrajno mesto.

Bilo je to prijazno starinsko mestce, z ličnimi hišami iz granita in ozkimi cestami. Slednje so bile vse polne ljudi in istotako cerkve. Na trgu, kamor so kmalu dospeli, je bilo polno vozov novodobnih in krog lop, postavljenih nalašče za to priliko, se je gnetlo ljudi, ki so hoteli različnih okrepčil.

V enem kotu trga je stalo kamenito poslopje, pred katerim je bilo videti častnike v njih prešernih uniformah. To je bila mestna hiša, v kateri se je žrebanje že pričelo.

Priznati je treba, da je bilo opaziti le malo znakov nezadovoljstva ali žalosti. Vse se je storilo, da se je dalo zadevi značaj slavnosti. Raz hiš so vihrale zastave, na vseh straneh je bilo čuti godbo in med ljudi so se mešali stari vojaki in agenti vlade, ki so dajali za pijačo, zabavali ljudi ter pripovedovali povesti o slavi Napoleona in njegovega cesarstva. Veliko mladih možkih, ki so bili prišli k žrebanju, se je napilo, da je bilo veselje. Vsled tega je prišlo smpatam tudi do pretepotov. Žalostne so bile videti le stare ženske, ki so bile prišle tjakaj.

Na čelu svoje majhne družbe je stric Ewen kmalu prišel do mestne hiše. Častniki, ki so imeli naročilo, naj vedno spoštljivo ravnaajo s starimi veterani, so ga prijazno pozdravili ter se smehljali tudi njegovi družbi. A tudi če bi strica ne bilo, bi jih bil osvojil Marcellin obraz, — kajti lepa deklica je vedno sila, posebno pa za vojaka.

(Nadaljuje se).

Dr. Josip V. Grahek.

EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA.

Zdravim vse b. lezni moške, ženske in otroke.
[941 East Ohio St., [Allegheny] N. S. Pittsburg, Pa.
[Masoprost] [Slovenic Publishing Co.] [P. O. Box 1000, N. Y.]

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kakoli na ših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri THE AMERICAN TOBACCO CO.
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobili tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Najmodernejša

TISKARNA

"GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah,

Delo skrbno, izvršuje prevode v druge jezike.

Unifsko organizirano.

Posebnost se družimo pravila, okrožnice, pamfleti, ozki listi.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJČENEJŠI DNEVNIK.

HARMONIKE

Način harmonikarstva vrsto izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a dade trpežne in zanesljive. V popravke manjših vseh pošte, kar sem in nad 11 let tukaj v tem poslu izredal v svojem lastnem domu. V popravke vnamam kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor koli na novo brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL

1617 E. 62. St., Cleveland Ohio.

Za slovenske grafofonске plošče, Columbia grafofone, zlatino in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC, Frontenac, Kans.

(7-11 v sob)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda"

SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih dneh na 30 straneh. V njem najdete važne vesti vsakega dne.

vesti iz stare domovine in zanimive povesti.

Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvjetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posameznikov gostila.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglašiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT

(State Department of Labor)

BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure jutraj do 5. popoldne in v sredo sveder od 8 do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške laske, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zraščajo v 6 tednih krasni gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brado in nebo odpadali in ne osiveli. Revmatizem, kostbol ali trganje v rokah, nogah in krifu v 8 dneh popolnoma odpravim, rane, opekline, bole, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moza odpravil brez uspeha rabi, moj lančin za \$5.00. Pošite takoj po cenik in knjižico, pošljim zastoni.

JAKOB WAHČIČ.

1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov. Na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika. Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev. Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prيرهjena za slovenski narod, sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svico, Inomesta in Ljubljane

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE" na dva vikla.

Redni parniki so: "L'AFRIQUE" na dva vikla, "LA SAVOIE" na dva vikla, "L'ALGERIEN" na dva vikla, "LA FRANCE